

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej . . .	K 30.—	celo leto naprej	K 34.—
pol leta	15.—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	7-50	celo leto naprej	K 40.—
na mesec	2-50		

Aprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vsak dan sveder izvršni deluje in prazniko.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin, dvakrat po 7 vin, trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin, parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnine vedno po nakazni. Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej	K 28.—	četrt leta	7.—
pol leta	14.—	na mesec	2-30

Posamezna številka velja 12 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v I. nadst. levo), telefon št. 34

Jugoslovanski železničarji za majniško deklaracijo Jugoslovanskega kluba.

(Od našega poročevalca.)

V Mariboru, 9. decembra.

V Mariboru dne 8. in 9. decembra zborujoči jugoslovanski železničarji so sprejeli sledečo resolucijo na naslov Jugoslovanskega kluba na Dunaju:

„Zastopniki večine jugoslovanskih železničarjev vseh kategorij, zbrani v Mariboru dne 9. decembra 1917, iskreno pozdravljajo deklaracijo Jugoslovanskega kluba z dne 30. majnika 1917. ter jo brez pogoja in v polnem obsegu odobravajo. Jugoslovanski klub je govoril nam vsem iz srca, ko je podal to za nas zgodovinsko izjavo. Samo tedaj, ako se v deklaraciji zahtevani minimalni program v polnem obsegu udeležiti, bodo služile železnice na naših tleh res svojemu pravnemu namenu, namreč povzdigniti gospodarske in kulturne sile jugoslovanskega naroda. Ni nam treba povdarjati, da so ravno železnice s svojim po veliki večini nemškimi uslužbenstvom tvorile največjo nevarnost za naš narodni in gospodarski obstoj. Zato pozivljamo Jugoslovanski klub, da se za nobeno ceno in pod nobenim pogojem ne odmakne od tako jasno zahtevane poti v lepšo bodočnost jugoslovanskega naroda. Mi vsi in z nami ves jugoslovanski narod stojimo trdno in neomajno za Jugoslovanskim klubom. Da bi skoro zasijala tudi jugoslovanski železničarjem zaria zlate svobode!“

Resolucija je bila sprejeta z viharim odobravanjem od vseh navzočih železničarjev, uradnikov, uslužbencev ter delavcev in sicer glasno.

Osrednji odbor za vrnitev beguncev in obnovo Primorja.

S posebnim zadovoljstvom smo priobčili oklic »Osrednjega odbora za vrnitev beguncev in obnovo Primorja« na Dunaju. Dunajski dopisi »Naši begunci« so dokazali že sami po sebi nujno potrebo, da se znano pričeto podrobno delo v korist beguncev postavi na širšo podlago, da bi bilo mogoče bolj in uspešneje zastopati neštete želje in potrebe naših bednih beguncev, ki so razkropljeni po vseh avstrijskih deželah in katerim se v resnici še danes gode velike krivice. Veliko premalo se je zanimala naša javnost za njihovo bedno stanje, oni sami pa so bili in so še danes veliko »preslabo poučeni« o svojih pravicah, o dolžnostih države in raznih uradov, pa tudi o sredstvih, ki so beguncem na razpolago, in o potih, po katerih jim je hoditi, da dosežejo svojo pravico ter si olajšajo svoj tužen položaj v daljnih, tujih krajih. Naši dopisi so od tedna do tedna razkrivali globoko zevajoče rane, na katerih trpi in gine naš narod daleč tam pod tujimi strehami, kako se polnijo prostrana pokopališča, in kako malomarni in brezvestni tujerodni činitelji prihranjujejo državi milijone in milijone, katere je vlada in država načeloma in tudi zakonitim potom namenila našim beguncem. Ustvarjale so se različne organizacije, ki so imele in imajo še vedno namen, lajšati beguncem bedo in brisati solze nedolžnih otrok, starčkov in sirot. Ali tudi proti tem organizacijam so se oglašale težke pritožbe, in od vseh strani je prihajal klic: Rodoljubni slovenski, pobrinite se vendar nekoliko bolj za najbednejše med bednimi svojih rojakov in ustvarite nam organizacijo, ki bo mogla najuspešneje razviti delovanje v korist najnevarnejših žrtv svetovne vojne.

Pozno sicer, toda nikdar ne prepozno smo torej dobili na Dunaju ugledno organizacijo, ki nima namena le smoteno razviti vspestransko delovanje v korist beguncem, marveč stavi na straži ob bodočem ogromnem delu za obnovo poškodovanih in docela uničenih krajev naše solne Goriške. Še dolgo časa bo veliko dela za naše begunce, za borbo v nešteti posamičnih slučajih, ko se jim godi očitna in velika

krivica, da se jim pribori to, kar jim tiče, zlasti zdaj, ko je nado opravljena, da bo kmalu tudi v gosposki zbornici potrjen begunski zakon. Vrejena bo tudi pravica za brezplačno prevažanje po železnici za ljudi, njihovo živino in njihovo blago. Silno mnogo beguncev bo imelo tudi pravico, da bodo mogli zahtevati od notranjega ministrstva povračilo dosedanjih železniških in drugih prevoznih stroškov. Naši dopisi z Dunaja so večkrat nujno opozarjali begunce, naj hranijo listine, ki dokazujejo dosedanje izdatke. Kdor nima dokazil z listinami, naj ima popolnoma točno zabeleženo, koliko je izdal in za kaj. Samo po sebi je umevno, da bo novi Osrednji odbor mogel najuspešneje zastopati interese beguncev v vseh takih zadevah. Imena članov Osrednjega odbora samega in vrlu tega imena vloglednih in vplivnih častnih predsednikov so nam porok, da bo delo tega našega Osrednjega odbora rodilo lepih uspehov in da bodo interesi naših beguncev v najboljšem varstvu. Nobena oblast ne more več prezirati želja in zahtev naših beguncev, ako se potegne za nje tako ugleden Osrednji odbor. Vse najvišje instance so pač na Dunaju in zato je le dobro in prav, ako imajo naši begunci v tem središču države svojega najvišjega zagovornika in zastopnika.

Naš Osrednji odbor je stopil v življenje v zelo resnem in važnem času, ko se nam oznanja ogromno vsestransko delo za obnovo Primorja. Dunajski listi so že objavili poročila, kako snuje ministrstvo za javna dela neko centralno komisijo za obnovo goriško - gradišanske dežele. Toda nič ni bilo čuti, da bi bili v to komisijo poklicani tudi kakšni ugledni naši rojaki. Pač pa se vse zdi, da se silijo tjakaj ljudje, katerim je v prvi vrsti za nemško/politično in za zgradbo nemškega mostu do Adrije. Dalje smo čitali, da se vrše v trgovski zbornici goriški na Dunaju razna »posvetovanja, kako spraviti vse delovanje za obnovitev trgovine in obrti v laške ali nemško - laške roke. Pri teh posvetovanjih so bili navzoči vsi mogoči ljudje, le uglednega rojaka našega ni bilo nobenega. In končno smo objavili tudi vest iz Trsta, da so že ustanovljeni pri tamšnjem namestništvu razni oddelki, ki se bodo bavili z obnovo poškodovane, porušene in uničene Goriške. Ako ostanemo nasproti vsem takim glasovom brezbrizni, in ako bomo le pričakovali, kaj nam prinesejo na krožniku vse take državne in deloma zasebne organizacije, tedaj bomo lahko gotovi, da se bo navidezno delalo za naše ljudstvo, v resnici pa se bodo obnem kovalje spletke, kako bi bilo mogoče najradikalnejše potlačiti slovensko ljudstvo pod razvaline, izpod katerih bi več ne vstalo. Iz Gradača se čujejo glasovi, da se tamkaj zbira zasebni kapital, ki naj bi zaslužil naše ljudstvo in dogradil nemški most do Adrije. Došla je pa tudi še druga vest, naj bi imel tam svoje središče velik kreditni zavod z mnogimi milijoni državnega kapitala, kateremu bi gospodarili Nemci in ki bi vendar namenjen za obnovo naše uničene Goriške. Kako bi ti ljudje uporabljali ogromne vsote, moremo si pač le misliti.

Iz teh kratkih podatkov je jasno, kako resni in važni so časi pred nami. In tu je neobhodno potrebno, da stopijo na plan vse razpoložljive slovenske sile, umstvene in materialne, vse pridne roke, vsa rodoljubna srca, da se zgrne prav vsi do zadnjega v neporušno falango proti grabelčevim nakanam tujcev, ki hrenene po naši zemlji, po naših rekah, naših planinah in predvsem po našem sinjem morju.

Ne more biti nobenega dvoma, da ima novi Osrednji odbor vse tako bodoče delo pred očmi. Zato se tudi skromno imenuje Osrednji odbor za obnovo Primorja. Vse državne oblasti, ki si pridržujejo v obnovitvenih vprašanjih prvo besedo, so na Dunaju; zato je tam tudi naš Osrednji odbor, da bo mogel posredovati med ljudstvom in državo, med raznimi podjetništvii in najvišjimi oblastmi.

Ako je pa Osrednji odbor na Dunaju, more biti drugih, njemu podrejenih odborov kje drugod, na primer v Ljubljani ali v Trstu, posebno tukaj, kjer ima sedež primorsko namestništvo z raznimi novo ustanovljenimi oddelki za obnovo Goriške. Ako je na Dunaju naš Osrednji odbor kot najvišji posredovalec pri osrednjih

oblastvih, tedaj mora biti v Trstu drug odbor, ki posreduje med ljudstvom in tamošnjim oblastnjami. Tudi je treba bliže v domovini zbrati vse naše duševne sile, vse naše podjetnike, naš kapital, organizirati vse to v neko celoto, ki bo reprezentirala nasproti državi naše ljudstvo, kateremu so vse te državne akcije namenjene. Take organizacije ne bi mogel nikdo prezreti. In kdor bi to hotel, ta bi dokazoval le sovražne namene in naklepe, katerim bi se morali vsi upreti kakor en moč.

Nikakega dvoma ni, da se v zadnjih dneh z mrzlično hitrostjo združuje proti nam vse možne umstvene in denarne sile, ki nas hočejo prehiteti in preplaviti našo zemljo s svojo povodnijo. Se je čas in mora biti časa dosti, da se takim peklenskim nakanam ubranimo. Zato iskreno pozdravljamo ustanovitev Osrednjega odbora, ki nam daje najvišje jamstvo za smoteno in vsestransko delo, za varstvo vseh interesov našega naroda ob Soči in Adriji. Zaupati mu smemo ne le že pričeto delo za našo begunsko dečo in za naše begunce sploh, marveč da nam s svojim pozornim, vztrajnim, požrtvovalnim in previdnim delom povzdigne domovino našo tam ob Soči in Adriji iz razvalin, da vstane in vzcvete k novemu življenju še lepša in virenejša in da ostane za vedno tudi naša!

Izredni občni zbor „Zveze jugoslov. železničarjev“.

(Od našega poročevalca.)

V Mariboru, dne 10. decembra.

Dne 8. in 9. decembra 1917 se je vršil v Mariboru v Narodnem domu ob oblihi udeležbi delegatov vseh kategorij od blizu in daleč izredni občni zbor „Zveze jugoslovanskih železničarjev“. Delegati so dospeli iz Dunajskega novega mesta, Ljubna na Zgornjem Štajerskem, Gradca, Rosentala pri Gradcu, iz Trsta in postaj ostale proge južne železnice ter Maribora samega. Le Ljubljana ni poslala nobenega zastopnika. Zakaj? Marsikdo se je povpraševal po pravem vzroku, a odgovora, pravega in tehtnega, pač nikdo ni vedel in ni mogel podati. V soboto, dne 8. decembra se je vršilo kot predhodnik izrednemu občnemu zboru sledečega dne, posvetovanje delegatov. Jugoslovanski klub na Dunaju je poslal na to posvetovanje in sledeči izredni občni zbor Zveze svojega odposlanca, drž. in dež. posl. ter dež. odbornika štajerskega dr. Karla Verstovška. Le ta je izročil delegatom pozdrave Jugoslovanskega kluba in v kratkih, jednatih besedah označil vse delo kluba za slovenske železničarje in obljubil, da se bodo klub tudi v bodoče za nje zavzemal z vsem svojim vplivom. Na dosegljiva prizadevanja je vlada imela vedno le prazne obljube, ali pa je obetala to in ono malenkost, da bi z drobtinami kupovala Slovence za se. Jugoslovanski klub in češki Svaz nastopata slično v vseh vprašanjih in ne priznataštva vladi. Vladi je sicer opetovano poskušala kupiti naše poslance z milijoni, a na enotnem odporu vseh, so se ji njeni načrti vcelj izjalovili. Več sreče je imela z Rusini, ki so uskočili tudi pri zadnjem glasovanju o vprašanju nagodbe. Za par milijonov so ti ljudje šli vladi na roko, ter jim pomagali do svoje neznatne vojske. Vprašanje združitve jugoslovanskih železničarjev v enotni, močni organizaciji, bode le pospeševalo boj za pridobitev vseh tistih pravic, ki gredo jugoslov. železničarstvu, da se otrese na lastnih tleh tujeja gospodarstva onih, ki so le gosti in ničesar drugega.

V poteku nadaljnjih posvetovanj se je navajalo, kako sramotno se je postopalo z jugoslov. železničarji ves čas vojne. Le iz narodnega sovraštva se je zapiralo uradni, ke in uslužbenec. Do izbruha vojne z Italijo, je bila stalna fraza »arbofilci, ko pa je stopila v krog sovražnikov tudi Italija, pa so naredili tudi »italijanofilci« in zapirali ter premeščali celo one Slovence, ki so službovali v Tirolah, češ: Slovenci ste in za to ste »italijanofilci«, če niste »arbofilci«. Da je prenehala ob izbruhu svetovne vojne delovati »Zveza jugoslov. železničarjev v Trstu«, je iskati krivde v tem, da so vsako redno delo onemogočale takrat nastale razmere. Člani vodstva centra, a tudi ostalih podružnic so morali ali v vojaške (med njimi tudi predsednik »Zveze« g. Škerjanc) ali pa v preiskovalne zapore. Ko so se razmere zopet preobrnile časom na bolje, pa so tudi vsi člani vodstev itd., zopet pričeli z delom. Zbirali so gradivo o vseh persekucijah, je izročil Jugoslovanskemu klubu, da je le ta mogel nastopiti pri vladi, hkratu pa se je pričelo tudi zopet z zbiranjem raztresenih udev in to je končno pomagalo, da se »Zveza« zopet oživi. »Zvezina« pravila zahtevalo, da mora biti centrala v Trstu. Ker spet Trst v ožje vojno območje, pa bi bilo vsako uspešno delo »Zveze« že v naprej ovirano, če ne onemogočeno. Za to treba,

da se začasno prenese vodstvo in povzri z vodstvenim delom podružnico, ki ji je omogočeno svobodnejše kretanje in to je podružnica v Mariboru. Razmere železničarstva postajajo tudi glede na vsakdanje življenje vedno težavnejše. Zlasti trda gre v slučajih bolezni. Treba poskrbeti za bolniško podporno delo (bolniško blagajno) ter določiti primerno članarino. Pri tem pa treba paziti na to, da se bolniških podpor od strani članstva ne bode izrabljalo in, da se ne bode zgodilo, da bode imele »Zveze« stotine članov, ki bode le za to članstvo, da bi izrabljale »Zvezo« kot slovensko organizacijo. Določil se je ad hoc odsek (gg. Jarh, Ljubič in Kump), ki je imel nalog, staviti tozadevno izrednemu občnemu zboru svoje konkretne predloge. (O tem poročam na drugem mestu več.) Ker pa je »Zveza« jugoslovanska organizacija, naj se v bodoče opusti vsako skupno delo z nemškimi, zlasti nemškimi, organizacijami. Jugoslovani, čehi in Poljaki smo močni dovolj, da smo kos vsem nalogam in vseh staveških vprašanjih. Socialni demokrati se bode ponudili skupno delo. Če ji bode za pošteno sodelovanje v narodnem duhu, potem se pota nikdar ne bode križala; če pa sporazuma ozirom. umevanja ne bo mogoče najti, potem pojde sveda »Zveza« svojo lastno, jasno in točno zahtevano pot. H. akle, pu posvetovanja delegatov, je povzel še enkrat besedo državni poslanec dr. Verstovšek, želez. neomajnega, skupnega dela. Na ta način bode tudi vlada morala spoznati, da je ljudstvo s parlamentarno jugoslov. delegacijo. Nikdo naj ne izgubi vere in nikdo naj se ne zboji trpljenja za jugoslovanski stvar. Posl. dr. Verstovšku se je zahvalil nadrevident g. Ivan Kežar, češ, trpeli smo, trpimo in bomo trpeli, a stili nas ne bodo, ker se steti ne damo in ne pustimo. Na to je zaključil posvetovanje, v koje so posegli tudi tržaški delegati opetovano s premišljeno in tehtno besedo, dosegljani predsednik »Zveze« gospod Škerjanc.

Izredni občni zbor »Zveze jugoslovanskih železničarjev« je otvoril predsednik g. Škerjanc ter uvodoma pozdravil posl. g. dr. K. Verstovška, katerega je naprosil, da izroči pozdrave ju, goslovanskih železničarjev tudi Jugoslovanskemu klubu na Dunaju. Na to je podal besedo g. posl. Verstovšku, ki je izjavil ne, kako sledeče:

»Čenjeni gospodje! Predvsem sprejmite te najpriljubnejše pozdrave Jugoslovanskega kluba in celega jugoslovanskega naroda. Trpeli ste vsi, kot zavedni možje, kot mogočna organizacija. Mučeniki ste bili, a hvala bogu, da je bilo med vami le malo omahljivcev, ki bi bili vrgli puško v koruzo. Sedaj je napočil čas, ko treba, da povzamemo za delo vsi brez izjeme. Vojna nas je naučila, da med nami niti tujci za bodočo neameveč biti prostora za bratomorni boj! (Burno odobravanje.) Narod mora z nami. Če se bode vsakdo tega držal, ne bo, de več mogla nemška družba Vas razganjati po deželi in celi državi in Vas trgati od žena in otrok, da bi potem kazala s prstom na Vas, češ: »Glejte jih — veleizdaje, jalce!« Naša deklaracija zahteva, da bode Jugoslovani svoj gospod povsod na svojih tleh. Le pogledimo, kako je bilo doslej: Slovenec je delal — tujec pa se je pasel na naših žuljih, uradnik in uslužbenec sta delala, nemški predstojnik pa jih tepe in psuje. Nas vseh dolžnost je, da pokažemo Nemcu, da je na naših tleh samo gost, ne pa gospod. Združiti moramo raztresene ude po Slovenskem in Hrvatskem v organizacijo, zlasti železničarskih, ki so danes največjega pomena. Mi sami hočemo biti most za spojitve Slovanov na Balkanu in nikdar ne bomo dojemali, da bi si to svojili Nemci tu, ali pa doli proti Adriji. Največja opora v tem boju je umevanje naroda. (Viharno pritrdjevanje.) Kdor nas pri tem ovira (klici: Šusteršič!) tega porinemo brez pardona v stran in preko uskočimo pojdemo neustrašeno dalje, kot se gre preko mrtvih trupel! (Dolgotrajno, viharo odobravanje.) Stojmo rano ob nami in potem se anidemo že na prihodnjem zborovanju srečni in za. dovoljni: Bodimo pogumni in ne ustrašimo se tudi trpljenja. Za naše otroke se bomo, za njih lepo in boljše bodočnost, in na dosego te lepše in boljše bodočnosti stojte nam v boju trdno ob strani! Ziveli! (Viharno življelo klici.)

Na to je podal g. nadrevident Ivan Kežar poročilo odbora. Ker smo mnogo gradiva o tem vpletli v poročilo o posvetovanju delegatov, hočemo v naslednjem se omejiti samo na najnujnejše. Govornik je omenil, da »Zveza« tudi v finančnih vprašanjih, ki pridejo glede na zboljšanje železničarstva v posvet, ni mogla delovati. To delo so vodili večinoma, vsaj pri nas na jugu, Nemci. V bodoče po njegovem mnenju tudi tu ne kaže iti z Nemci. Govornik je bil proti temu že na zborovanju »Zveze« leta 1914. v Trstu, zavzemal pa se je za to de, legat češkega »Spolka«. Nemci nas ne marajo. Opere pa imamo v materialnih vprašanjih dovolj v Čehih in Poljakih. Pritepenec, ki vise na našem pragu, se otreši, ne enkrat za vselej. Njim gre le za naš denar, pomagajo nam pa nikoli. Govornik navaja slučaj nemškega »Beamtensvereina«.

To društvo je zbiralo do leta 1914. tudi med Slovenci prispevke. Onega leta pa si je dogradilo v Rogaske Slatini na Slovenskem svoje zavetišče za bolne uradnike, a neki nemški uradnik tovariš se je zaletel v svojem govoru k trditvi: »Das ist eine neue Trutzburg im Süden!« Nemci samo zbirajo material za svoje »Volksrate«, da nas potem evajajo... Nas je dovolj, da z uspehom nastopimo. Zai, da manjka delegatov iz Ljubljane. Danes je zanimanje za »Zvezo« splošno in večje, kot je bilo pred vojno. Danes treba, da si podamo vsi roki in srce. Skromna bode za enkrat pomoč, a če se oprimejo, bode kmalu tudi ta postala velika in splošna! (Burno pritrdjevanje.)

Tržaški delegat, g. Ljubič, je izročil pozdrave podružnice Trst I. in omenil, da tržaška podružnica, ki šteje danes 300 članov, deluje že od 1. septembra t. l.

Pri točki »volitev odbora« je predlagal g. Kežar, da se to točko odloži z dnevnega reda, kar pravila zahtevajo, da bode glavno vodstvo v Trstu; le to pa se prenese glede funkcij začasno mariborski podružnici.

K točki »članarina« je bil sprejet kombiniran predlog Ljubič, Jeras, da se ta določi na mesečno 1 K 60 v, da pa more vsakdo tudi preplačati, če mu je to gmotno mogoče. Bolniška podpora se podeli po preteku 4 tednov za nazaj od prvega dne bolezni dalje, po privolitvi osrednjega odbora. Previsoko odkazane podpore trpi vsaka podružnica za se. Člana, rina se pobira od 1. januarja 1918 dalje.

Na to so bili stavljeni predlogi, ki so bili, nekateri po jako zanimivih debatah, vel soglasno sprejeti.

Velevažen je tudi sklep, da bode obsegala »Zveza« kot svoje člane vse kategorije, tako uradnike, poduradnike, uslužbence in delavce. Tudi list, ki ga bode avoj čas izdajala »Zveza«, bode služil interesom vseh.

Za določbo, dokler »Zveza« ne more izdati svoj samostojni list, naproša »Slovenski Narod«, »Slovenec«, »Edinost« in »Straž«, da prinašajo vsak teden v svoji zadnji tedenski izdaji (Slov. Narod in »Slovenec« vsako soboto, »Edinost« vsako nedeljo in »Straž« vsaki petek) enako se glasečo, kratke notice, ki naj članstvo informirajo. Ker pa je tudi po Dalmaciji itd. zanimanje med jugoslov. železničarstvom za organizacijo splošno, se bode poslala po ena notica tudi vsak teden tudi ostalim jugoslovanskim časopisom.

V kratkih besedah se je na to obrnil še enkrat do zborujočih g. posl. dr. Verstovšek ter obljubil vsi pomoč Jugoslovanskega kluba. Odhajajočemu so priredili zborovalec burne ovacije.

Sledil je še občni zbor podružnice Maribor. Predsednikom je bil izvoljen nadrevident g. Ivan Kežar, podpredsednikom gg. Škerjanc in Rebol.

K številnim vprašanjem dnevnega reda, je bilo sprejetih več predlogov, ki jih objavimo posebej.

Češki narodni socialci o novi Internacijali.

H. Praga, 10. decembra.

V soboto se je vršil tu zbor zaupnikov narodno - socialne stranke, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki naj tvori podlago za pogajanja o enotni socialistični stranki in ki naj bode obenem smernica za razmerje med narodno - socialno in ostalimi češkimi strankami. Resolucija se glasi:

»Zbrani zastopniki češke narodno-socialne stranke radostno konstatirajo silni razmah narodnega gibanja, ki postaja tem mogočnejše, čim brezobzirnejša je persekucija proti nam. Državopravna stremjenja, ki smo jih neomajno zastopali, so bila sprejeta sedaj od vseh čeških strank in so pronicla, nam v radost in skupni narodni stvari v prospeh, tudi v češkoslovansko socialno demokracijo. Želja po samostojni češki državi je postala v celem češkem narodu splošna. Tej ideji dajamo na razpolago vse svoje sile. Ogibati se hočemo vsega, kar bi moglo ta boj komplicirati ali ga celo oslabiti. Svetovni mir, katerega si žele vsi narodi, mora, ako naj ne postane pričetek novih katastrof, prinesiti vsem zatiranim narodom svobodo in državno samostojnost.

Svetovna vojna je na katastrofalni način posegla tudi v naše gospodarske razmere. Poosttrila je mezdne razmere delavcev, uslužbencev in uradnikov in je proletarizirala na stotisoče pripadnikov takozvanih srednjih stanov. Zato istočasno z željo po samostojni češki državi vznika novo ne manj važno vprašanje: skrb za socialno pravično eksistenco pripadnikov češkega naroda.

Pri grozni gospodarski situaciji, katero najdemo ti, ki se vrnejo s fronte, ne more nobena stranka sama zase prevzeti odgovornosti za stvar ljudstva, ki si služi kruh z lastnim delom. Smatramo torej za nemogoče, da bi se nadaljevala predvojna razdrobenost celega češkega socialističnega tabora. Otrresti se hočemo strankarske sebičnosti v trenutku, ki je za našo stranki agitacijsko najugodnejši, radi se podamo v službo enotnega češkega socialističnega tabora, zgrajenega na razvalinah predvojnega razdrobenosti.

nih strank, ako bo tudi na drugi socialistični strani dovolj silne volje za to. Zavedamo se velikih težkoč, ki jih je treba premagati, ko bo šlo za to, da se dogovorimo o skupnih idealnih podlagah. Socialistični program mora biti veran izraz socialističnega mišljenja širokih ljudskih mas. Ta program bi moral zato združevati harmonično temeljne misli vsakega, za vse narode veljavnega socializma in utemeljene čisto česke potrebe. Češki značaj svojega socializma razumemo tako, da se njega filozofična utemeljitev opira na prave česke tradicije, da izvira iz idealnih stremiljenj po boljšem človeku in njega dostojnem življenju, po človeku, ki je oproščen vseh okovov nenaravnega izkoriščanja. Nele v filozofični utemeljitev, temveč tudi v konkretnih ciljih se socialistične organizacije državno in družabno razlikujejo od starega sveta. Naše stremiljenje gre za tem, da se prenese vse gospodarsko podvezovanje na samopopravne skupine nastavljenecv, in zato bomo z vso energijo podpirali razvoj in pravno obrambo strokovnih in združinskih organizacij, v katerih vidimo zarodke bodočih socialističnih družb.

Verujemo v narodno solidarnost vseh razredov in stanov, posebno pri narodu, ki kliče po svoji svobodi in ker nas v tej veri potrjuje zahteva po narodni državi. Nujnost narodne solidarnosti pa se ne sme izkrivljati za gospodarsko zatiranje in za izkoriščanje uslužbencev, katerih po naši razredni interes je posledica tega izkoriščanja in s tem tudi ovira za popolno družabno solidarnost.

Verujemo, da bo z napredujočo demokratizacijo vsega narodnega življenja takovani razredni boj dobil povsem druge, svojemu cilju bližje oblike.

Verujemo, da bo na razvalinah skomprotitirane internacionalne vzrasta nova združevalna socialistična stranka vseh pomlajenih in ravnopravnih narodov. K tej novi pravilni Internacionalni se že danes priključamo kot člani. Stojimo to tudi v narodnem interesu, kajti časi, ko so o usodah narodov odločali le monarhi, spadajo že v zgodovino — danes bo o narodih odločevala pravična demokracija celega sveta. K tej resoluciji je treba pripomniti, da narodno - socialna stranka in nadalje čvrsto stoji na stališču trajnega, enotnega skupnega političnega vodstva, ki je v rokah skupnega odbora vseh mestnih čeških strank. Temu odboru se hoče narodna stranka tudi nadalje podrediti v vseh političnih zadevah, prostost bi si ohranila le v administrativni, organizaciji in glede pogajanj za enotno češko socialistično stranko.

Potek pogajanj z Rusijo.

Berolin, 10. decembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: O poteku pogajanj za mirovanje orožja na vzhodni fronti izve, mo tole: Začetkom pogajanj z rusko delegacijo, ki je dospela v stan glavne kvartirje vrhovnega poveljnika na vzhodu, se je izkazalo pri izmenjavanju pooblastil, da so bili odposlanci z obeh strani upravičeni se pogajati se za premirje, ne pa za mir. Ruska delegacija je predlagala, da se naj dogovori splošno premirje za vse armade in na vseh frontah. Tega mi nismo mogli sprejeti, ker zavezništvo Rusije niso bili niti zastopniki, niti niso bili dali ruskim delegatom polno moč, da bi smeli govoriti v njih imenu. Zato smo se zdelili, da omejitvijo pogajanja na sklep premirja med armadami zaveznikov in ruske vojske. Z ruske strani se je pri tem izrecno naglašalo, da naj ima premirje, katero naj se sklene, za namen neposredni pričetek mirovnih pogajanj in sicer pogajanj za splošni mir med vsemi bojujočimi se strankami. To so sprejeli pooblaščenec zaveznikov z zadovoljstvom na znanje. Nemogoče se je bilo tako spustiti v pogajanja in sicer zato ne, ker oboje, je stranaka pooblastila za to niso zadostovale. Drugi dan se je nam predložili ruski delegati predloge za premirje. Ti pogoji so šli z ozirom na ruski vojaški položaj deloma prav čudno daleč. Tako so n. pr. Rusi zahtevali, da zapustimo otoke v Ritskem zalivu, niso pa sami ponudili s svoje strani na nobeni točki fronte umaknitve čet. Nadalje so nam hoteli predpisi, da moramo ves čas premirja, ki naj bi trajalo 6 mesecev, pustiti svoje čete v strelskih jarkih vzhodne fronte ter naj bi ne bilo dovoljeno niti preločiti čet v bolj zadnji ležeči tabori, šča. V taka pogajanja s temi pogoji se seveda nismo mogli spuščati. Pri razgovoru o posameznih točkah se je potem izkazalo, da se je z lahkoto našlo zedinjenje v vseh vprašanih, razen enega. Edina točka, glede katere nismo našli razrešitve, je bilo vprašanje otkov v Ritskem zalivu. Njih opustitev stoji seveda izven vsake diskusije. Kako lahko je bilo sicer doseči zedinjenje, se je pokazalo v trenutku, ko so ruski delegati izjavili, da si morajo dobiti nadaljnji instrukcije iz Petrograda. Nato smo dosegli v najkrajšem času in brez resnih težkoč dogovor glede pogojev desetdnevne, ga počivanja orožja, katero nastopi sedaj. V tem kratkotrajnem dogovoru smemo videti dobro znamenje za bodočnost.

Boljševiki in mirovno vprašanje.

Petrograd, 11. decembra. (Kor. urad.) »Pravda«, glasilo boljševikov, piše: Nasprotno meščansko časopisje se veseli, da vlada ni dosegla v par dneh z vspešnega mira. Nesramna laž je, če kdo trdi, da smo obljubili, da bomo v par dneh dosegli mir. Pretiranje razgovorov za en teden bo pomagalo narodu entente, da prisili svoje vlade k udeležbi na razgovorih. To je odvisno od ljudskih mas na Francoskem, v Italiji, Belgiji, Romuniji in Srbiji. Nasprotno naziranje vlad teh dežel jim bo pritisnil pred ljudstvom sramotni pečat, mi pa bomo imeli pravico skleniti separatno premirje, da dosežemo splošni mir.

Ukrajina in premirje.

Amsterdam, 10. decembra. (Kor. urad.) »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda 8. decembra, da se je ukrajinska rada izrekla z 9 glasovi proti 8 glasovom za premirje.

Nemški Balti in pogajanja z Rusijo.

Berolin, 11. decembra. »Stimmen aus dem Osten« piše: Državni kancelar je izjavil v poslanici zbornici, da naj se pri morebitnih mirovnih pogajanjih z Rusijo varuje pravica samodoločbe narodov na zasadenem ozemlju. Nemški Balti bodo gotovo pripravljene, postaviti se na to stališče in se izrečejo za priklonitev Nemčiji. V Kurlandiji se je deželna skupščina že v septembru izrekla v takem smislu.

VOLITVE V RUSKO KONSTITUANTO.

Iz Stockholma poročajo, da so boljševiki pri volitvah v konstituanto ostali v manjšini. Valed tega je boljševiška vlada v Petrogradu sklenila, da imajo njeni komisarji v vsakem volilnem okraju pravico volitve razveljaviti in razpisati nove. Ruski listi očitajo boljševikom, da si hočejo na ta nasilni način zagotoviti večino v ustavodajnem zboru.

KMETJE IN SOCIALISTI PROTI BOLJSJEVIKOM.

Amsterdam, 10. decembra. (Kor. urad.) Reuter iz Petrograda 9. t. m.: Centralni odbori večine socialističnih strank in izvršilni odseki kmetijskih delegatov so objavili manifest, ki je naslovljen na vse državljane, ki naglašajo potrebo takojšnjega splošnega mira ter kar najstrožje oboja stremiljenje in prizadevanje maksimalistov za separatno premirje.

Kodanj, 11. decembra. (Kor. urad.) »Berlingske Tidende« izvedo preko Stockholma iz Petrograda, da je dal Kaljedin aretirati delavski in vojaški sovjet v Novočerskasku. Vlada je sklenila poslati proti njemu čete.

Haag, 11. decembra. »Times« poročajo iz Petrograda: Ekstremistični člani vlade so poskusili odložiti dan sklicanja konstituante, da bi dosegli, da sovjet zborovanje razpusti. Ostali člani vlade so se uprli tej nakani.

Občinski svet, ki je bil nasilno razpuščen, ima neprestano tajne seje in izdaja oklice, v katerih prepoveduje prebivalstvu, podpirati ustavodajni zbor.

Položaj v Moskvi je baje zelo resen. Bati se je vstaje strank, ki so sovražne boljševikom. Boljševiki so postavili na raznih cestah Moskve brzostrelne topove. Vršile so se hišne preiskave, med drugimi pri novem patriarhu Tihonu v njegovem stanovanju v samostanu sv. Sergija. Boljševiki so ga pretepali.

Petrograd, 9. decembra. Kljub straši so večerjati tople oplenile vinski klet v zimski palači. Plenile so razglašali vojaški.

Stockholm, 10. decembra. (Kor. urad.) Znan tujak boljševiški pisatelj Orlov, ekij je bil imenovan za ruskega poslanika v Stockholmu.

PRIVATNA POSEST NA RUSKEM. ODPRAVLJENA.

Amsterdam, 10. decembra. (Kor. urad.) »Central News« poročajo iz Petrograda: Maksimalistična vlada je v posebni proklamaciji odpravila vsako posebno last zemljišč ter razglasila zemljišča kot narodno last.

Rusija in ententa.

Stockholm, 11. decembra. Vojaški atašeji entente, ki so odpotovali, so odšli h kozakemu voditelju Kaljedinu.

Pariz, 11. decembra. Odločitev o mirovni ponudbi eventualnega ruskega ljudskega zastopa bo pridržana parlamentom zaveznikov držav.

Petrograd, 6. decembra. (Kor. urad.) Boljševiško glasilo »Pravda« izraža, govoreč o premirju na vseh frontah, bojazen, da bi mogle zavezniške vlade očitati proletarcem in kmetom izdajstvo. Z ozirom na kapital zaveznikov bo ruski narod v resnici izvršil izdajstvo, ker se bo branil, varoval interese kapitalistov zaveznikov dežel. Ljudske mase v zavezniških deželah. — pravi list, — bodo razumele, da se bojujejo za nje. Naj sodijo delavci na Francoskem, Angleškem in v Italiji o tem, ali mi izdajamo interese širokih mas v vseh deželah, mi, ki se bojujemo za premirje in splošni mir, ali pa sta izdajalca Lord George in Clemenceau, ki se z vso vmeno zavzemata za svetovno klanje. List se zavzema za to, da naj se anulirajo vsa od Rusije v inozemstvu najeta posojila in da naj se ne plačujejo amortizacijske kvote. List utemeljuje ta predlog s tem, da ruski narod ni prisiljen, letno plačevati po eno milijardo rubljev kot tribut, da je bil potegnjen v vojno mednarodnega kapitala. Tudi ni treba plačevati za to zabavo se obrest. Dosti je bilo krvi in uničenega zdravja in pred vso tudi dosti plačevanja. Sedaj je ugodni trenutek, da se ta posojila anulirajo, to je eden najboljši uravnotežen in najbolj potrebnih mirovnih pogojev.

Ženeva, 10. decembra. »Petit Parisien« poroča, da je predsednik Wilson v pogovoru s francoskim poslanikom v Washingtonu izjavil, da noče imeti nobenih stikov z Leninovo in Trockijevo vlado; ravnotako ni vojaški ataše v Petrogradu dobil nobenega naloga, da se posvetuje z ljudskimi komisariji.

Petrograd, 7. decembra. (Kor. urad.) Ko so ljudski komisariji ugotovili, da se Kaljedin nahaja v Novočerskasku in da deželni odseki zapirajo vojaško - delavske soviete in jih skušajo razorožiti, so proglasili tam vojno stanje. Sovjet ljudskih komisarijev je sklenil od centralnega komiteja kadetov odobravano protirevolucionarno gibanje na vsak način zavstaviti.

Petrograd, 7. decembra. (Kor. urad.) Glasilo kmečkega in delavskega sovjeta v Petrogradu piše: Govor predsednika Wilsona in izjava francoskega veleposlanika Noulensa kažeta namen, zavleči vojno še mnogo leta. Razbitje Belgije, Srbije, Črne gore in Romunske in spravilo zaveznikov iz ravnovesja. Naše vojske, ki so zadržali sovražnika z nepopisnim trpljenjem na fronti 1800 vrst, zasmehujejo. Vedno ista pesem je: Vojna do sigurnosti. Kolikokrat naj se že žrtevju vojnuemu bogu tisoči in tisoči? Lugano, 10. decembra. (Kor. urad.) Italijanski listi poročajo, da ruski veleposlanik v Rimu Giers na brzojavno Trockega, v kateri ga vpraša, ali prizna maksimalistično vlado, sploh odgovoril ni.

Petrograd, 10. decembra. (Kor. urad.) Angleški veleposlanik Buchanan je sprejel zastopnike ruskega časopisa, jim zagotovil simpatije Anglije napram ruskomu no-

rodu ter izjavil: Pri nas ni mrčnje proti Rusiji in popolnoma neresnično je, da milimo na kaznovanje ali nasilje napram Rusiji, če sklene separatni mir. Po pravici se pritožujemo nad dejstvom, da je prišel sovjet ljudskih komisarijev brez prejšnjih posvetovalanj z zavezništva s pogajanj s so, vržnikom, kar pomeni prelom dogovorov iz meseca septembra 1914. Vendar ne želimo prisiliti zavezništva, ki noče več sodelovati, da bi ostal pri nas. Angleška vlada želi ravno tako, kakor ruska demokracija demokratični mir, zavezništva pa hočejo priti prej do splošne ugotovitve vojnih ciljev, predno sklenejo premirje. Pogajanja za premirje se vrše z nemško avtoritacijo in ne z nemškim narodom. Verjetno je, da bo podpisal cesar Viljem, če je gotov, da ruska armada kot bojna enota ne eksistira več, mir. Toda mir, ki ga bo podpisal, bo imperialističen, če tudi ne morejo zavezništva poslati zastopnikov k pogajanjem za premirje, so vendar pripravljene, kadar se bo ustvarila trajna, celotni volji ruskega naroda odgovarjajoča vlada, razmotrivati z njo vojne cilje in mogoče pogoje pravičnega in trajnega mira. Končno je sveril Buchanan rusko demokracijo in rekel, da je znano, da hočejo voditelji ustvariti bratstvo, da pa govori proti Angliji in poskusi provzročiti na Angleškem revolucijo, le utrjujejo angleški narod v sklepu, da se bojuje naprej in da se še ožje odlene s, danje vlade.

Stockholm, 11. decembra. Glasom petrogradskih poročil se pojavlja v ruskih volilnih krogih stremiljenje, da se v mirovnem vprašanju ognejo preloma z entento in jo pregovore, da se udeleži pogajanj. Trocki pokuš preko Francozke vplivati na Angleško. Tudi zapadne veleposlane so baje sklenile za enkrat ostati z Rusijo v prijateljstvu in udeležiti se pogajanj, ako bo ustavodajna narodna skupščina nadaljevala svojo mirovno akcijo. Predvsem naj se varuje vsakih represalij proti Rusiji. Ta sklep je francosko poslanstvo sporočilo časopisu z istočasnim zagotovilom, pravilnosti za mirovna pogajanja na podlagi, ki ne ugovarja časti in interesom Francije. Trocki je zavezništvo ponovno pozval, naj se udeleži pogajanj.

Švica in Leninov mirovni predlog.

Bern, 11. decembra. V narodnem svetu je zahteval socialist Graber od zveznega sveta pojasnila o razmerju do Leninove vlade in ga pozvilja, naj se loti mirovnih pogajanj. Zvezni svetnik Ador je obžaloval, da ne more v imenu zveznega sveta dati nobenih pojasnil. Z ozirom na dejanske razmere je izjavil šef političnega departementa sledeče: Kerjenski je imenovan poslanika za Švico, ki mu je zvezni svet dal naprošeno priznanje. Ta poslanik pa dosedaj še ni došel v Švico. Medtem je Kerjenski padel in prišel je Lenin na površje. Če se zgodi pozneje od Kerjenskega imenovan poslanik v Bernu, ga moramo smatrati le kot privatnika. Oficijalni akt Leninove vlade je bila izročitev mirovne predloge našemu poslaniku v Petrogradu. Graber želi izjavo zveznega sveta, češ, da je pripravljen k intervenciji v mirovni zadevi. Kakor si želimo miru, moramo ponuditi, da bi tak korak ugledu Švice le škodoval.

Ruske žitne zaloge.

Petrograd, 6. decembra. (Zakasnelo.) Kakor poroča prehranjevalni komitej, presega dnevni dovoz moke že 1 milijon kilogramov. Z doletitvijo krušne mmožine na 400 g, se porabi 900.000 kg moke na dan. — Prehranjevalni komisariat javlja iz Tobolska, da so preiskave dognale pravilnost navedb prejšnjega ministra za prehrano Prokopoviča in da je imela Sibirija res sijajno žetev, ker znaša preobilica zalog devet milijonov ton. Nujne odredbe hočejo urediti transport iz Tobolska v Mosko.

Baškiri.

Kodanj, 10. decembra. (Kor. urad.) Iz Haparande: »Pravda« poroča, da je baškirski okrožni sovjet s privolenjem garnizije v Orenburgu proglasil baškirske pokrajine v gubernijah Orenburg, Ufa, Perm in Samara za neodvisne.

Finska.

Pariz, 11. decembra. »Temps« poroča, da bo ententa priznala samostojnost Finske in pritrčila združitev Ålandskih otokov Švedski, če poda Švedska garancije proti nemški nadvladi v Vzhodnem morju.

Car zbežal.

Bern, 11. decembra. Ameriški konzul v Tiflisu poroča, da se je carju beg posrečil.

VSTAJA NA PORTUGALSKEM.

Lizbona, 10. decembra. (Kor. urad.) Havas. Predsednik republike se je posvetoval s predsedniki zbornic in voditelji revolucionarnih demokratov glede sestave koalicijskega ministristva na tejje podlagi: Vzdržanje mednarodnih obveznosti glede udeležbe na vojni, potlačitev revolucionarnega gibanja in ustvaritev ustavnega ministristva, ki naj obnovi red brez maščevanja, uvedba odredbe, ki dovoljuje razpust parlamenta, in skrajšanja ustavna reforma. Zdi se, da bo revolucionarni odsek odredil razpust parlamenta.

Lizbona, 8. decembra. (Kor. urad.) Zakasnelo. Uredništvo lista »Mundo« je bilo zažgano. Revolucionarji so zbili neko letalo, ki je poletelo preko njih. Poveljnik je bil ubit, opazovalec si je zlomil nogo.

Lizbona, 10. decembra. (Kor. urad.) Reuter. Revolucionarni komitej je sestav-

ljen iz tehle oseb: Sidonio Paes, Machado Santos in kapitan Feliciano Costa. Machado dos Santos pričakuje zvečer v Lizboni. Zatrjuje se, da se bo povodom proklamacije nove vlade izrekel odstavek predsednika in razpust parlamenta. Rodriguez in Bettencourt bosta ministri predsednik in začasni predsednik republike.

Lizbona, 10. decembra. (Agen. Hav.)

Zdaj vlada zopet mir. Vlada je odredila razpust parlamenta in je pozvala predse-

nika republike, naj odstopi. Ker se je upr-

dal, so mu naznanili, naj se smatra za ar-

tiranega.

Dogodki na bojiščih.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 11. decembra. (Kor. urad.) Vzhodno bojišče. Orožje počiva. Italijansko bojišče. Na izlivnem ozemlju Piave je poskusil sovražnik brezuspešno, da bi zopet osvojil predvčerajšnjim izgubljene jarke. — Šef generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 11. decembra. (Kor. urad.)

Zapadno bojišče. Armada skupina prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega. V Flandriji in od Scarpe do Somme so se razvili popoldne večkrat živahni artiljerijski boji. — Armada skupina nemškega prestolonaslednika. Ognjeno delovanje je bilo živahno na vsej fronti. Z nenadnim sunkom so zalele napadalne čete severo - vzhodno Craonna 22 Francozov iz sovražnih jarkov. Na drugih odsekih je bilo pripeljanih nekaj vjetnikov iz izvidnih prask. Močan nastop letalskih skupin, zlasti na francoski fronti, je povzročil ljute zračne boje. Naši sovražniki so izgubili 11 letal in 1 privezni zrakoplov.

Vzhodno bojišče. Nič novega.

Makedonska fronta. Nikakih večjih bojnih dejanj.

Italijanska fronta. Na obeh straneh Brente in vzdolž spodnje Piave časoma zvišano artiljerijsko delovanje. — v. Ludendorff.

NAŠE VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 11. decembra. (Kor. urad.) Iz volnoporočevalskega stana zvečer: Med Piavo in Brento smo dosegli z naskokom uspehe.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 11. decembra. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča zvečer:

Na posameznih odsekih italijanske fronte zvišano ognjeno delovanje.

Nj. V. lj. „Wien“ potopljena.

Dunaj, 11. decembra. (Kor. urad.) V noči 9. na 10. decembra je bila ladja »Wien« potopljena po napadu sovražne torpedovke. Skoro vsa posadka je bila rešena. — Brodovno poveljstvo.

Potopljena ladja »Wien« je bila bojna ladja, zgrajena leta 1895., dolga 93 m, široka 17 m; pod morskno gladino je segala 6,4 m. Obseg ladje je bil 5600 ton ter je bila izredno močno zavarovana z oklopi tako ob gladini z 270 mm debelim oklopom in na krovu z oklopom 60 mm. Stroji so razvijali 8000 konjskih sil. Posadke je imela okrog 450 mož. Vozila je s hitrostjo 17 morskih milj. Topovsko oboroženje je obsegalo 4 topove kalibra 24 cm, 6 topov kalibra 15 cm, 12 topov kalibra 4,7 cm in 2 topa kalibra 7 cm.

Bojna ladja »Wien« je bila torpedirana v ponedeljek zjutraj ob 1/3. Stala je skupaj z neko drugo bojno ladjo zasidrana v Miljskem zalivu pod Škedenjem. Izstreljeni so bili proti ladji in sosednjim napravam trije torpedi. Dva sta zgrešila svoj cilj, tretji je zadel »Wien« v višini strojev. Ladja se je potopila tekem 6 minut. Do se, da je bilo izkazanih nekako 250 rešenih pomorščakov ter so, spravili iz morja kakih 150 trupel. Posadka je štela nekako 600 mož. Častnikov je bilo le malo na ladji. Domneva se, da je torpede izstrelil neki monitor, ki se je mogel približati ladji za valolomom do velike bližine ter je vsled svoje izredne hitrosti takoj nato lahko zginil.

Uspehi podmorskih čolnov tekem enega leta.

Berolin, 11. decembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Letna bilanca vojne podmorskih čolnov stoji v nasprotju s početnim optimizmom ententnih vlad. Od svetovne tožnje ne polno 50 milijonov ton bruto je potopljena dobra četrtina, od te samo v 10. mesecu od 1. januarja do 31. oktobra t. l. 8.047.000 ton bruto. Če računamo vrednost ton na 1000 mark, da to v tem kratkem času izgubo 8047 milijonov mark.

Oborožene angleške trgovske ladje.

London, 9. decembra. (Kor. urad.) Reuter. Danes je bila objavljena »bela knjiga«, ki vsebuje pogajanja med angleško in nizozemsko vlado glede vprašanja pripustitve angleških, v obrambo oboroženih trgovskih ladij v nizozemska pristanišča.

Z ITALIJANSKE FRONTE.

Italijansko bojišče. Italijanski listi poročajo, da je topovski ogenj avstro - ogrske armade grozovit in »Glornale d'Italia« se stresa pred ogromno silo avstro - ogrskih topov in škodljivostjo v izstrelkih nahajajočih se plinov in izrednih eksplozivnih snovi. Na asijski visoki planoti je postavljenih 1500 topov raznih kalibrov na fronti 10 kilometrov. Barzini poroča »Corriere della sera«, da so francoske in angleške čete prišle v najsprednejšo črto italijanske fronte. Angleške čete so se ustavile na grčih Montello, ki so visoki do 369 m; ti grči so južni izrastki gorovja na zapadnem bregu Piave. Zamenjava z italijanskimi četami se je izvršila ponoči. Moštvo se je pristrčno pozdravljalo. Barzini opisuje boje za Sisemol kot jako besne. Strašno obstrlevanje italijanskih pozicij

pred infanterijskim jurišem se je raztezalo od hriba Cengio zapadno do Brente vzhodno in je pozneje segalo do severnih in zapadnih pobočij na hribu Grapoli. — Zadnja poročila nam naznanjajo nove uspehe med Piavo in Brento in zvišano artiljerijsko delovanje na posameznih odsekih. Težko je borenje v piavskih lagunah, kjer se sovražnik posebno trudi, zadržati prodiranje naših čet. Ali kakor v gorovju, tako v nižini gre prodiranje naših čet svojo uspešno pot, ki svoj čas dozori v mogočen pohod globlje v Italijo. Na več mestih italijanske fronte so zalele naše vrle čete že na bele in temnopolte Angleže in Francoze.

Pritisk napadajočih Conradovih skupin na planoti Sette Comuni traja dalje. Sovražnika mečejo z višine na višino. Po zavzetju Sisemola so vdrele naše čete vzhodno v les Gallo, kateri so napadli tudi s severa. Obvladajoča gozdna kopa 1132 je bila zavzeta z jurišem. Poskusi sovražnih topov, zadržati odločitev s hriba Beila in zlasti s Cola di Rosso, so ostali brezuspešni. Hrabri bataljoni, krepko podpirani po težkih baterijah, prodirajo neprestano proti vzhodu in jugo - vzhodu. Italijane zadevajo občutne izgube, dobivajo pa ojačenja v gorovje neprestano. Naše divizije pa prodirajo brezobzirno proti Valstagni, ki je poleg Bassana najvažnejša baza italijanskega odpora v gorovju.

Pet milijonov mož je bilo doslej vsega skupaj poklicanih v Italijo pod orožje, in sicer kmetov nad 2 milijona, ostali so iz delavskih slojev.

Razpoloženje v Italiji. V Milanu se zopet občuti nova potrost zbog neugodnega položaja na bojiščih. Listi opominjajo prebivalstvo, naj se nikar ne vda v malodušnost, marveč naj zaupa armadi, ki je sicer izpostavljena strašnim navalom, kakor brzojavlja Barzini s fronte, ali je došlo vedno hrabro vtrajala. »Corriere della sera« izjavja, da stoji Italija pred novo preizkušnjo in vprašuje, ali jo bo prestala. Odgovor se glasi: Da, ako se dežela izkaže vredno tega in bo stala sklenjena za armado. Italijanski državni podtisknik Cermenati je v Leccu govoril in med drugim izjavjal, da stoji Italija na najnevarnejšem razpotju zgodovine. Čre za biti ali ne biti. Odločitev bo strašna ali obstajati sme samo ena volja: Italija se ne sme zatjavati in nikdo ne sme biti zaveznik sovražnika. V Italiji artilerijo kar po vrsti ljudi, o katerih sumijo, ali so ovađeni, da se izražajo nepovoljno o armadi, o ententi, ali delajo propagando za mir. Znani rimski satirik in publicist Aldo Clerici je bil artileriran radi mirovne propagande in poveljevanja Nemčije. »Tribuna« pravi, da se povsodi širijo napadna armadna poročila, ki predstavljajo bojni položaj za jako kritičen in opozarja policijo na to.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

10. decembra. Včeraj zjutraj je uspešno sovražniku, da je dosegel vzhodno Capo Sile z nenadno akcijo v masah nekatere opazovalne jarke, katere smo držali na levem bregu Piave, in se jih je polastil po besnem spopadu pri Agenziji Zuliani. V prvih urah pretekle noči se nam je posrečilo, da smo s protinapadom pozicijo popolnoma zopet zavzeli, posadko pognali v beg in vjeli 35 mož. Stevilna, hitro došla ojačenja sovražnika, so bila hitro napadena in pograna v beg s težkimi izgubami. Pri tej stajni akciji se je posebno odlikoval 3. bataljon 226. pešpolka (brigada Arezzo). Na vse ostale fronti običajne artiljerijske akcije. Sovražni ogenj je bil močnejši južno od Asiaga, na bregu Barette in ob hribu Tombe. Naše baterije so obstrlevale tu in tam sovražna nabiranja in istokot korakajoče čete. Ena mornariška baterija je streljala na most, ki ga je napravil sovražnik med Vianellom in Sacco in ga je polno zadela, ko je bilo na njem baš mnogo čet in vozov. Ena sovražna letalo je sestrelil neki francoski letalec.

Jeruzalem v angleških rokah.

TURSKO URADNO POROČILO.

10. decembra. Sinajski fronta. Ob naznanjenih ponovnih bojih zapadno Jeruzalema je uspešno sovražniku, da je svoj napad pomaknil bližje mestu. Nato smo premestili svoje italijanske in južno mesta se nahajajoče čete na vzhodno stran mesta. — V Mezopotamiji se je izjalovilo sovražnikov poskus, da bi se vstali vzhodno Džebel - Hamrina.

Amsterdam, 10. decembra. (Kor. urad.)

Kakor poročajo »Central News«, je sporočil Bonar Law poslanski zbornici, da se je Jeruzalem vdal. Rotterdam, 11. decembra. V spodnji zbornici je povedal Bonar L'aw, da je general Allenby napadel s svojimi četami sovražne postojanke zapadno Jeruzalema. Čete so prodrale proti Betlehemu in se ustale med Jeruzalemom in Jericho. Londonska infanterija je naskočila sovražne pozicije na obeh straneh ceste v Jeruzalem. Nato se je sveto mesto, popolnoma obkoljeno, vdalo. Angleški politični uradniki so z mestnim guvernerjem in angleškimi, italijanskimi in francoskimi oboroženimi četami na potu, da poskrbe za varstvo svetih krajev.

Že delj časa je bilo pričakovati padca Jeruzalema. Odkar so Angleži zasedli Jafa, je bila usoda Jeruzalema odločena. Očitvno Angležem ni bilo do tega

Zanimiva vojaška interpelacija v ogrskem državnem zboru.

V seji ogrskega državnega zbora dne 10. decembra je vložil poslanec Desider Polony nujno interpelacijo glede takojšnje oprostitve vseh tistih ogrskih državljanih, ki izven v obrambnem zakonu določenega števila vrše vojaško službo. Nadalje želi govornik izvesti natančne podatke o številu oproščenih v Avstriji, oziroma Ogrski, in volne stroške za stalne investicije v Avstriji, oziroma Ogrski. Govornik se sklicuje na izjavo vojne ministra v vojaškem odseku ogrske delegacije, da je namreč dala Ogrska več vojaštva kakor Avstrija. Armada gradi v Avstriji železnice in raznovrstne zavode, dočim v Ogrski ničesar.

Honvedski minister baron Szurmay je izjavil v odgovor, da ni res, da stoji na fronti v prvi vrsti le Madžari; o tem se je sam osebno prepričal in mora zato take očitke odločno zavrniti. Armadni zbori so ravnotako sestavljeni, kakor v mirnem času, razmerje narodov v posameznih korih je ostalo torej enako. Če je Ogrska dala več vojaštva, se je to zgodilo s privolitvijo ogrske zakonodaje, ki se je leta 1915. v tretjem zakonskem členu izrekla za izpolnitev zaliških korov z ogrskim vojaštvom. Ogrska ima tudi več za vojaštvo sposobnih mož kakor Avstrija in je že iz mirnih časov razpolagala z večjimi nadomestnimi rezervami. Glede razmerja na fronti pa je minister že posredoval in tudi dosegel, da so gotove batalijne nadomestne avstrijske čete. Pri oprostitvah je potrebna skrajna strogost in v bodoče se bo postopalo še mnogo strožje. Zahtevanih podatkov pa ne more dati, ker revizija oproščenih niti v Avstriji, niti na Ogrskem še ni končana, tako da podatki še niso na razpolago.

Zbornica je vzela ministrova pojasnila na znanje. Žal, se ni našel nikdo, ki bi bil vprašal ministra, kaj pravi k podatkom, ki jih je navedel nemški poslanec Jerzabek v seji avstrijske poslanske zbornice dne 3. decembra. Poslanec Jerzabek je izjavil: Na skupno armado odpade 43 odstotkov, na avstrijsko domobranstvo 44 odstotkov, na ogrski honved pa 23 odstotkov krvavih izgub. Vojnih vjetnikov je izgubila skupna armada 22 odstotkov, avstrijsko domobranstvo 15 odstotkov, ogrski honved pa 30 odstotkov. Na avstrijske črnovalnike odpade 5 odstotkov krvavih izgub in 3 odstotke vojnih vjetnikov, na ogrske pa 3 odstotke krvavih izgub in 5 odstotkov vojnih vjetnikov.

Z Goriškega.

11. decembra.

Furlani v červinjskem sodnem okraju so izvedeli veselo vest, da se lahko takoj vsi vrnejo iz begunstva domov. Poslanec Bugatto se je mudil v Červinjanu in okolici, imel razgovore z župani in politično oblastjo, si ogledal kraje in se odpeljal na to na Dunaj, da uredi nemudoma vse potrebno za vrnitev beguncev v omenjeni okraj. Kakor okoli Červinjana, tako bo mogoče Furlanom po večini povsodi, kmalu vrniti se domov. Čujemo namreč, da vrhovno armadno vodstvo je poslalo v Furlanijo častnike - agronome z nalogo, da pomagajo kmetom, pri pripravljalnih delih za obdelovanje zemljišča, ki je ostalo neobdelano v času vojne. Ti častniki bodo vporabljali za to kmetijsko pomoč vojaške konje in črnovalnike. Pri prvem obdelovanju bodo vojaški tehniški skrbeli za odstranitev projektivov, neeksplozivnih granat in drugih nevarnosti, ki se nahajajo po poljih. To delovanje se je začelo. To so vesele vesti za furlansko stran. Zgoditi se utegne tako, da bodo Furlani že lepo doma pod svitlim solcem obdelovali zemljo, naši goriški begunci pa bodo še dalje hirali in umirali po baranih temnicah.

Nemške hiše v Gorici se nam obetajo. Omenili smo že nemško akcijo »zum Wiederaufbau von Görz«. Ti isti graški »Wohnungsfürsorgevereine« hoče zidati nove hiše v Gorici. Zato ponuja za nakup deleže po 50, 100 in 150 kron. Tako nabrani kapital ima dopolniti pod jamstvom države na razpolago se nahajajoča sredstva in se porabi za nove zgradbe. Lasniki deležev nimajo samo pravice do stanovanja v društvenih hišah, katero se ne more odpovedati in za katero se stanarina ne more zvišati, ampak deležnik si more tudi svoj dom sezidati, za kar je potreba nabavnega kapitala 10 odstotkov. Ali si Slovenci ne moremo pomagati, da odbijemo tak naval na goriško slovensko zemljo? Včasih imamo za nepotrebne stvari ogromno denarja. Porabimo ga rajše za potrebno obnovo Gorice. V našem razvitku je Gorica jedna najvažnejših postojank.

Kdor pride sedaj v Gorico, ga oblast preišče, če je »arbeitsfähig«. Če je, se mu lahko zgodi, da ga pridrže in mu določi delo. Navadno pa imajo prišleci s seboj izkaze, kdo je vsak in kak posel ima. — Nadškof dr. Sedej biva v Kovačičevi hiši poleg mestnega vrta za Trgovski dom. — Po cesti iz Pravičine hodijo dan na dan ljudje v Gorico. Treba se zgledati na magistratu, kjer se dobi nemško pisano dovoljenje, da se sme iti pogledat v svoje stanovanje in da naj lastniku te dovolilne listine nihče ne dela stiski. Dovoljenje potrdi etapno poveljstvo. — Živeža imajo nekateri še kaj, dobijo se taki, ki ga imajo še dosti, ali soli in sladkorja ni. Premoga tudi ni bilo v italijanskih zalozah. — Preostali v Gorici pravijo, da so Italijani večkrat omenjali, da imajo toliko živeža v goriški deželi tudi radi tega, da bi ga razdelili med prebivalstvo v Trstu, kakor hitro bi vkorakali v mesto. — Železnica z Nabrežine v Kr-

min vozi, ali služi samo vojaškim svrham. Vozi pa navadno počasi in se ustavlja po postajah včasih za več ur. Pelje se z njo kak civilist posebnega značaja ali v posebno svrhu. — Tržiško okrajno glavarstvo uraduje sedaj v Villi Vicentini.

Za preobrazitev Gorice je že polno nasvetov in načrtov. Cesarjski svetnik Jacobi nasvetuje v »L'Eu« med drugim, naj se zgradi vojašnica na prostoru, kjer je bil Panovec, pokopališče na poti proti Mirnu, Koren naj se pokrije, za bolnišnico treba poiskati drugega prostora, nujno potreben je vodovod, skozi hrib pod gradom treba napraviti hodnik, tako da bo predmestje Pristava zvezano s središčem mesta, uršulinski konvent je na poti ulicami Morelli in Raštelj in istotako Travniku. Zavzema se tudi za to, naj se za ulico Alvarez uvede zopet staro zgodovinsko ime St u d e n e c. — Koroški poslanci so zahtevali, da naj se porabijo italijanski vjetniki za popravilo koroških poškodovanih krajev. Tako naj se jih zahteva tudi za Goriško. Kar je Italijan porušil, naj Italijan zopet popravi.

Vse polno imamo že misli, načrtov, priprav za obnovo Goriško - Oradišćanske in vedno čujemo še kaj novega z Dunaja in iz Trsta. Glavno besedo bi moral imeti deželni zbor. Ta je po klican v prvi vrsti, da pove, kaj potrebuje in želi dežela. Sklicati ga, bi ne bilo težko, saj so blizu vsi poslanci, v vojaški službi dva ali trije, na bojišču nabeđen. Kaj sili toliko v esprede goriška trgovsko - obrtniška zbornica, do katere Slovenci nimamo nikakega zapujanja! Dne 7. t. m. je bilo na Dunaju skupno posvetovalno trgovsko-obrtniški zbornici iz primorskih dežel in sicer na povabilo goriške. Razpravljalo se je o enotnem postopanju prizadetih trgovsko - obrtniških zbornic v vzpostavitvi akcij žužnega vojnega ozemlja in zlasti o nujnosti zakonske ureditve poravnave vojnih škod. Taka ureditev je res nujno potrebna, toda za sodelovanje goriške trgovsko - obrtniške zbornice pri ureditvi poravnave vojnih škod se goriški Slovenci že kar naprej lepo zahvaljujemo.

Rusija.

(Konec.)

H. Buša.

Sredi julija, zlasti po osvojenju Galicije, je pomirjenje Petrograda znano napredovalo. Na Nevskem je bilo mirneje nego kadarkoli od početka revolucije. Zvečer dne 14. julija so bile skupine ljudi že take, kakor jih vidimo po vaseh na trgu pred cerkvami za lepimi poletnimi večerji. Opoldne je margoleto po ulicah odličnega občinstva, zlasti oficirjev, ki so se izprehajali s svojimi damami. V Berlinu pa je takrat, kakor se je zdelo, izbruhnila odločujoča kriza Michaelisova. V nedeljo, dne 15. julija je bilo dolgočasno v mestu. Kako se je v enem tednu brez prehoda vse izpremenilo! Zdelo se je, da bo tudi v ponedeljek tako: po ulicah je bilo videti le vojake - dopustnike, kakor jih je videti makedar tudi v Berlinu. Pred kolodvorji so počivali kakor v taborih vojaki, ki so odhajali v polni opravi na fronto.

Zvečer sem doma pisal; naenkrat okoli 10. zvečer zaslišim petje. Zopet demonstracija? V hipu sem bil na oglu Nevškega in Morske ulice. Tu je bilo mnogo ljudi v skupinah, ki so se razredzale razgovorjati. Pride avtomobil, poln mladih pomorščakov, ki so vriskali in delali hrup — pa kakaj oboroženi? Še en hip in ulica mrzoli avtomobilov, ki dirajo sem pa tja. Fantje, ki sede v njih, veselo kažejo na strojne puške, pritrjene v avtomobilih, češ, poidemo vjet vladu, in mahajo z rokami. Tam pa kup dečkov vleče eno strojno puško po tlaku. . . . Nekoliko korakov dalje poči naenkrat strojna puška; druge odgovarjajo; vmes pokajo puške pehote, v hipu je vsa okolica v enem samem streljanju. . . . Krik, žvenketanje strela. . . . Strojne puške prasketajo neprestano. . . . Nikdo ne vé, kaj je, vse je zmešan. Komaj se rešim v hotel. . . . Čez nekaj časa se je streljalo drugje: o pol dveh ponoči je prenehalo.

Kaj je pomenila ta oborožena demonstracija? Dve stranki nista mogli druga drugi do živga. Vlado je vezal strah pred boljševiki, a tudi boljševiki so imeli roke zvezane; tudi oni so se bali. Končno so se odločili, vreči zadnje trumfe. Popoldne onega ponedeljka so se pojavili po kavarnah ljudje, ki so vzpodbujali vojake, naj se udeležijo zvečer oborožene demonstracije; en polk granatnikov in en polk strojnih pušk so popolnoma pridobili zave. In vendar je zvečer istega dne Kerjenski odstopal na fronto. Ta njegov odhod je velika uganka, ki si je nikdo ni mogel potolmčiti. Brž po odhodu njegovega vlada sta prišla na kolodvor dva oborožena avtomobila, da bi vjela Kerjenskoga. Kerjenskoga so boljševiki sovražili huje nego kogarkoli na Ruskem. Toda pitček je bil ušel. . . . Ali so ga res hoteli vjeti? In ko bi ga bili vjeli, kaj bi naredili z njim?

Krvav je bil terek 17. julij. Ob 2. popoldne sem prišel pred Zimsko palačo. Oboroženi oddelki hodijo drug ob drugem, nezaujno se pogledujejo. Hoteli bi se napasti; pa kdo je prijatelj, kdo neprijatelj? S postranskimi ule domi bučente oklopnih avtomobilov. . . . Zvečer je bil velik pogrom na Liteinu. Krdelo demonstrantov, večina delavcev, ki so jih spremljali avtomobili s strojnimi puškami, je šel po mostu čez Nevo; proti njim krene stotnja kazakov na konjih. Obe stranki se ustavi. Naenkrat poči strel. Kdo je ustrelil? Demonstranti ne, kozaki ne, saj niso imeli pušk. Nastane zmešljava, a masa demonstrantov se znajde, iz strahu in zmedenosti začne streljati proti jezdecem: strojne puške pomacajo. . . . pred eno samo skupino hiš leži 12 mrtvih konj. In ljudi je ulica polna, streljov na pada kakor toče.

V sredo, dne 18. julija je nastopil vojaški guverner. Mnogo oboroženih boljševikov je bilo aretiranih. Ali njih voditeljev so odprali? . . .

šnje dni zatirjalo čisto priprosto, da je bolan in da je na kmetih na Finskem. Fakično pa je mirno sedel v palači igralke Kšenske, eni izmed boljševiških trdnjav. . . . Trockij se je vdal in je trdil, da se je bune udeležil, ker se je bal, da bi ga ljudstvo ne linčalo.

III. Konec.

V četrtek, dne 19. julija, sem sklenil, da pogledam v Tavričsko palačo, kjer zaseda znani vojaški in delavski svet. Gost kordon vojakov je stal pred vhom; le s težavo je dobili dovoljenje za vstop. Notranjščina palače je bila kakor kasarna obleganega mesta. Vsi hodniki, koti in dvorane nabite vojakov. V veliki dvorani so eksercirali vojaki po marmornatih tleh. Pretil sem se do pisarne voditeljev. Bil sem skupaj vsi, a vstopljeni v žive debate. Če si jih kaj vprašal, so ostrmili kakor prestrašeni, pogledali na vprašajočega z otrplimi očmi, se kakor razmišljeni zganili in niso imeli kaj odgovoriti. Ako se nisi dal odpeljati in si poudaril vprašanje, so se za hip kakor vzbudili iz sna in so bili potem kakor običajni ljudje. Zmožnost orientacije teh ljudi je bila očitno v tem hipu podrezana. Najprej so teoretizirali, potem omahovali in v obeh teh dobah najrajši govorili. V tem hipu se je navadil nanje najtežji kamen obtežbe, trda istinitost politike, dokler jim ni s strašnim udarcem izbil vajeti vdušva iz rok. Še so se posvetovali — posvetovali se in govorili — česa se lotiti, . . . še se niso zavedli iz presenečenja in že je bil tu poraz in velika nevarnost je grozila zemlji.

Prihajala so prva poročila o porazu v Galiciji. Tiho so ljudje čitali poročila, tiskana z velikimi črkami. . . .

Na drugih frontah se je kovalo železo. Rusko - slovenski Hamlet je prepuščeval, debatiral in tragično v dvomih omahoval. . . .

Vedno so idealizem izrabljali praktični ljudje, kakor Feldmann, Apfelbaum, Bronstein, Rosenfeld, Zederbaum in Zederbaum. Tako so se namreč baje pisali prvotno (kakor poroča ogrski »Az Est«) gospodje Černov, Sinjovci, Trockij, Kamenjev, Martov in Ljentin. . . .

Idealiste tira svet naprej, da bi na njih grobovih obogatel. . . .

Politične vesti.

== Skupni ministrski svet se bo vrnil v soboto na Dunaju. Ogrsko vladu bo zastopal ministrski predsednik Wekerle. Razpravljalo se bo o važnih političnih in gospodarskih vprašanjih.

== Iz proračunskega odseka. Dunaj, 11. decembra. V današnji seji proračunskega odseka je zahteval poslanec Stanček v imenu Jugoslovancev in Čehov, da naj se povabi k seji ministrskega predsednika, da bo mogel dati pojasnila o poteku mirovni pogajani.

== Belezen grof Czernina. Dunaj, 11. decembra. O boleznih grofa Czernina se izdajajo posebni bulletini. Današnji bulletin pravi, da boleha zunanji minister na črvesnem kataru in da mora nekaj dni ostati v postelji.

== Protest Jugoslovanskega kluba in Češkega Svaza proti odreditvi zunanjepolitičnega delegacijskega odseka. Dunaj, 11. decembra. Dr. Korošec in Stanek sta izročila danes v imenu jugoslovanskih delegatov in čeških delegatov načelniku zunanjepolitičnega odseka drju Bärnreitherju pismen protest proti temu, da je kar nasvoje pest odgodil za danes sklicano sejo zunanjepolitičnega odseka, na katere dnevem red se je nahajala razprava o ekspoziciji grofa Czernina. Protest povdaria, da bje smela seja odgoditi le na podlagi odsekovega sklepa.

== Državni poslanec Jaklič se je branil na nekem sestanku v Dobrepoljah, kakor poroča »Slovenec«, z vzklikom: »Ljubljanski knezoškof in liberalci so eno!« Če odgovorja »Slovenec« poročilo resnici, potem se ta gospod Jaklič od tistih časov, kar divja svetovna vojska, ni ničesar naučil. Mož je popolnoma slep in ne opaža, da so se razmere okrog njega bistveno spremenile, spremenile posebno tudi v tem, da ima vsakdo delati na to, da se vse slovenske moči združijo v enem cilju: rešiti slovenski narod pred popolnino poginom! Strašno »slovenskega liberalca«, katero bosta Jaklič in Šusteršič postavljala v politično svojo koruzo, ne bo nikogar več preplašilo in žalostno bi bilo, če bi kaj takega v teh težkih časih moglo vplivati na naš sveti boj! Knezoškof ljubljanski postavil se je svojemu ljudstvu na čelo in s svojo besedo, ki je bila obenem beseda ljubezni, je veliko pripomogel, da je danes med nami prijaznost, mirazelnost in vnema za namen, ki naj bi nas rešil pred pogubo. Naravnost podlo pa je, gospodu knezoškofu radi tega očitati, da je storil kaj pregrešnega in da je postal eno in isto

z liberalci. Gotovo je, da bodo politične stranke obstajale tudi v bodoče, gotovo pa je tudi, da se bodo v bodoče bolj vpoštevale med seboj in da se ne bo nikdar več ponavljala tista politična razuzdanost, katere je rodila sovraštvo, in tisti ostudni osebni napadi, katere smo žalibog — tukaj nas vsch zadeva krivda — imeli za vrhunc politične modrosti. Gospod Jaklič pa hoče še zdaj prisegati na to politično modrost in išče svoje rešitve v tem, da še celo svojega škofa osebno napada. Mi mu na to stezo ne bomo sledili, in v prepričanju živimo, da mu tudi drugi ne bodo sledili! —r.

== O ministerjalni komisiji, ki naj preišče krivice, katere so se godile leta 1914. nedolžno preganjanjem Jugoslovancev, poroča »Straža«: Komisija je v Mariboru dokončala svoje delo. Slišati je morala res marsikatero neverjetno krivico in grozodejstvo. Pribijemo pa, da pritožb zoper nečuvstvo ravnanje vojaških oblasti leta 1914. ni hotela sprejemati in tudi tozadevna vojaška komisija prizadetih žrtev o postopanju vojakov ni zaslišala. Sploh pa se nam zatrjuje, da je zaslišavanje preganjanih duhovnikov bilo pravzaprav odveč. Duhovniki so že pred tremi leti natančno popisali svoje trpljenje in te opise poslali kn. šk. konzistoriju, ki je na podlagi teh poročil sestavil posebno promemorijo in jo poslal centralnim oblastim v Gradcu in na Dunaju. To uradno poročilo o preganjanju duhovnikov, ki ga imajo na Dunaju v raznih ministrstvih, bi naj bila vzela ministerjalna komisija v roke in ga natančno prečitala, pa bi ji ne bilo treba klicati duhovnikov ravno v adventnem času na zaslišavanje.

== Za aneksije in kontribucije ter za nadvlado nemstva agitira na Dunaju izdani letak, ki ga Nemci zadnje dni razširjajo v stotisočih eksemplarijih. Letak »An die Deutschen Oesterreichs« pravi, da je položaj centralnih držav v vsakem oziru tako sijajen (tudi glede prehrane, da smo letos mnogo na boljsem kakor lani), da centralne države nikakor ne smejo skleniti miru, kakršnega hoče Internacionala. Če bi pustili Rumunijo in Srbijo iz rok, potem bi letina te dveh dežel prišla našim sovražnikom v dobro. Mir nam mora zagurati, da bomo v bodoče glede prehrane brez skrbi in nam mora dati tudi jamstvo, da bomo mogli uvažati vse one surovine, ki jih potrebujemo. Letak pravi nadalje, da je naravnost otroško misliti, da bi se mogla Avstrija z enim ali drugim nasprotnikom poravnati na lastno pest, in ironizira idejo velike sprave med narodi, češ, mir Evrope mora biti tudi v bodoče oborožen, kajti zavarovan bo ta mir le v toliko, v kolikor ga bo držala združena moč centralnih držav. Nemški letak protestira proti temu, da bi se bodoči mirovni kongres smel vmešavati v notranje zadeve monarhije, češ, »mi« hočemo sami poskrbeti za izgradbo naše države ter zaupamo v razsodnost krone, katere pravi interesi so identični z interesi nemškega naroda v Avstriji. Vojna mora trajati tako dolgo, da bodo sovražniki prisiljeni k miru, ki bo za vedno zaginjal tudi svetovno veljavno nemškega naroda. Podpisan je ta letak od več sto nemških veljakov, med njimi posebno mnogo nemških vseučiliških profesorjev in zastopnikov vojne industrije. V tej aneksionistični družbi se seveda nahajajo tudi reprezentantje naših domačih »Volksratov«, med njimi celjski dr. Ambroschitz, kočevski knez Auersperg, poslanec grof Barbo, načelnik koroškega »Volksrata« vitez Burger, poslanec Dobernig, načelnik kranjskega »Volksrata« dr. Eger, načelnik tržaškega »Volksrata« dr. Hofer, kočevski župan Loy, mariborski odvetnik dr. Orosel, znani »achtung na cuk« politik, nekdanji celjski poslanec dr. Pommer, koroški poslanec Lutschounig. Med podpisanimi smo našli tudi druga interesantna imena, n. pr. grofa Paceja, voditelja krščansko - socialne strauke princa Lichtensteina, znamenitega opata Helmerja ter druge. Zanimiv je ta letak v več kakor enem oziru. Vse nemška propaganda v Avstriji postaja očitno vedno živahnješa. Vočigled idejam, za katere agitira, je dobro konstatirati, da ravno isti gospodje najbolj kričeče očitajo nam, da podaljšujemo vojno, ker zahtevamo svoje pravice. . . .

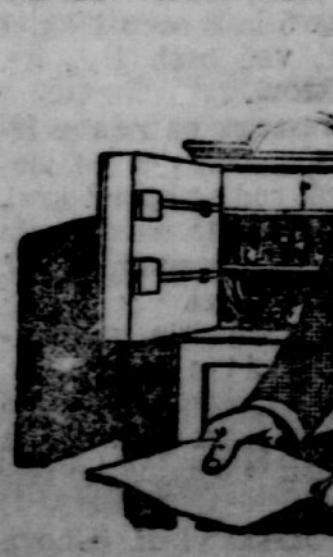
== Za jednotno nemško nacionalno organizacijo. Na nemškem shodu v Linzu je bila sprejeta resolucija, ki se izjavlja, za jednotno nemško nacionalno politično organizacijo v Avstriji. Izvoljen je bil odsek, ki naj se pogaja z raznimi nemškimi strankami v omenjeni svrhu. V ta odsek so bili izvoljeni poslanci dr. Sylvester, dr. Waber, Marckhl in Kraft ter član gosposke zbornice dr. Beurle.

== Parlamentarna cenzura na Hrvatskem. V poročilih o seji hrvatskega sabora 10. t. m. čitamo, da se je poslanec dr. Pavelič pri utemeljevanju svoje interpelacije proti cenzuri na Hrvatskem dotaknil tudi ekspozela zunanega ministra grofa Czernina. Pri tem je predsednik sabora dr. Medaković govornika opetovano prekinil, češ, da naj ne kritizira ekspozela zunanega ministra, ker mu bo sicer vzel besedo. Ko je dr. Pavelič nadalje citiral nekatere stavke iz dr. Verstovškovega govora v avstrijski poslanski zbornici, ga je predsednik zopet prekinil in opominjal, da naj se drži predmeta. Kaj pravijo na Hrvatskem k takemu postopanju parlamentarnega predsedništva, ne vemo. Pri nas bi se javnost s takimi metodami absolutno ne mogla sprijazniti, zdi se nam, kakor da bi hotelo saborsko predsedništvo s takim drakončnim postopanjem hrvatski parlament potisniti doli na nivo naših provincijalnih deželnih zborov in mu tako vzeti še tisto mrvico ugleda, ki si ga je ohranil. Reči moramo, da se nam zdi popolnoma neumljivo, kako more parlamentarno predsedništvo se postaviti na stališče, da se v hrvatskem saboru ne sme kritizirati politike grofa Czernina. Kaj takega bi bilo celo v kranjskem deželnem zboru nemogoče.

== Kriza radi volilne reforme na Pruskem. Kakor smo poročali, je pruska vlada predložila pruskemu deželnemu zboru predlogo o uvedbi splošne in enake volilne pravice, ki naj bi nadomestila dosedanj pruski, skrajno reakcionarni volilni red. Grof Hertling je kot pruski ministrski predsednik izjavil, da je vlada odločena zastaviti vse svoje sile in vporabiti vsa sredstva, da se volilna reforma izvede. Že pri prvem branju predloge pa se je pokazalo, da so tako konzervativni kakor nacionalni liberalci in del centra proti enaki volilni pravici in zahtevalo pluralno volilno pravico, ki bi dala takozvanemu »boljšim« stanovom volilne privilegije. Socialni demokrati in naprednjaki so ostro nastopili proti tem reakcionarnim nakanam, ki morajo Prasilji in s tem Nemčiji in nemškemu narodu v sedanjem kritičnem času mnogo škodovati. Zdi se, da so bila njihova svarila zama in da je večina pruskega deželnega zbora odločena splošno in enako volilno pravico pokopati. S tem je postavljena vprašanje pred jako težavo situacijo in politični krogi z nepotostjo pričakujejo, ali se bo sedaj res z vso energijo postavila za demokratizacijo javnega življenja na Pruskem.

== Stranke na Ruskem. »Vossische Ztg.« podaja v posebnem članku pregled današnjih ruskih strank. Na površju so sedaj boljševiki, katerih tabor se nahaja v Petrogradu. Proti njim so vse ostale stranke. Na skrajni desnici stoji danes Kaljedinovska skupina, ki hoče vzpostaviti v Rusiji konstitucionalno monarhijo s pomočjo vojaške diktature. Kaljedinovska skupina odklanja vsak separatni mir, proglasa neobhodnost zvestobe namram ententi ter se opira na kosaške čete, ki bi naj postale jedro nove, reorganizirane ruske armade. S Kaljedinom simpatizirajo deloma tudi nekdanja ruska desnica in kadeti ter desno krilo bivših oktjabristov z Rodzjankom in Gučkovom na čelu, ter bivši nacionalisti. V tem taboru so tudi znani ruski generali z bivšim generalisimom Aleksijejevom. Aleksijejev, Gučkov, Rodzjanko in bivši nacionalistični voditelj Balašov se nahajajo že dalj časa v Kaljedinovem glavnem stanu. Levo krilo protiboljševske fronte tvorijo razni vojaški oddeli, katere podpirajo socialisti desnice. Ta skupina si želi sporazuma z boljševiki na temelju socialistične koalicijske vlade. Ona sicer odklanja posebni mir za vsako ceno, upa pa, da bo s pasivnim odporom ruske armade izsilila od zaveznikov novo revizijo vojnih ciljev in s tem splošni mir. Med to skupino in Kaljedinovsko desnico stoji takozvani demokratijski centrum, katerega vodijo posebni odbori za blagostanje, sestavljeni iz pristašev radikalnih kadetov ter iz članov nekdanje zveze ruskih zemstev in zveze ruskih mest. Ta skupina glede bodoče ustavne oblike še nima določene programa; eni hočejo konstitucionalno parlamentarno monarhijo, drugi republiko. Glavno pa ji je uničenje boljševikov kot predpogoja ozdravljenja ruskih razmer. Demokratijski centrum smatra tudi, da je treba rusko armado reorganizirati ter jo napraviti zopet sposobno za boj, kar da bo pospešilo mir. V zadnjem času skuša demokratijski centrum priti do sporazuma s krajnim socialističnim krilom, katerega voditelj je Cereteli.

Ta mož

ve, kaj koristi njemu in domovini, obrezuspeši uničevalne načrte sovražnikov in pomnoži lastno premoženje: On podpiše 7. vojno posojilo

Za deklaracijo in za politiko Jugoslovanskega kluba.

Občinski odbor trga Vel. Lašče je v svoji seji dne 2. decembra 1917 soglasno sklenil naslednjo resolucijo: Občinski odbor trga Vel. Lašče odobrava in pozdravlja skupno z vsem tukajšnjim prebivalstvom združenim našim poslancem v Jugoslovanskem klubu in se pridružuje klubovi deklaraciji z dne 30. maja 1917 z odločno zahtevo po samostojni in neodvisni državi Jugoslovanskega naroda pod vladno Habsburžanov. Najvdušneje se zahvaljuje prevzemašemu knezskofu za vse njegovo poštreno delo v korist narodne združbe in samostojnosti. Obenem se pridružuje mirovni akciji papeža Benedikta in presvitega cesarja Karla. — Zupanstvo Vel. Lašče, dne 5. decembra 1917. Josip Virant, župan.

Občinski odbor občine Vremski Britof je v današnji seji sklenil sledečo resolucijo: Pridružujemo se z navdušenjem deklaraciji z dne 30. maja 1917. Izrekamo popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu ter njega predsedniku g. dr. Antonu Korošču. Krepko naprej — mi smo z Vami! — Gospodu županu se naroča, da obvesti Jugoslovanski klub o tej resoluciji. — Zupanstvo Vremski Britof, dne 10. decembra 1917. Župan: Dekleva.

Občinski odbor občine Skočijan pri Mokronogu je v svoji seji dne 9. decembra 1917 sklenil naslednjo: 1. Pozdravlja navdušeno združitev vseh jugoslovanskih poslancev v Jugoslovanskem klubu. 2. Postavlja se odločno na stališče deklaracije Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917, ker je prepričan, da je edino v izpolnitvi te deklaracije spas našega naroda. 3. Pozdravlja delovanje papeža Benedikta XV. in cesarja Karla I. za skorajšnji mir. 4. Pozdravlja odločen nastop knezskofa dr. Antona B. Jegliča za narodno edinstvo. 5. Obsoja ogorčeno vsako — bodisi zahrbtno ali javno delovanje deželnega glavarja dr. Susteršiča, Jakliča in njihovih trabanov za razdor Jugoslovancev. — Župan: Činkole.

Obmejni slovenski občinski Čeršak in Selnica ob Muri v županiji St. Ilj v Slovenskih gorah pozivljata Jugoslovanski klub, naj zastavi vse svoje sile, da vse pokrajine, kjer prebivajo Slovenci, t. j. do Mure, priključijo v bodočo jugoslovansko državo pod žezlo Habsburžanov. Naša jugoslovanska meja gre do Mure in ne do Drave.

Občinsko starišinstvo občine Naklo na Goriškem, najboljše občine v sežanskem okraju, je v svoji seji dne 2. decembra t. l. soglasno sklenilo obširno resolucijo, ki pravi med drugim: Vzradošeni, da so vendar enkrat naši državni jugoslovanski zastopniki spoznali, da je le v edinstvi moč, da so videli, da treba v teh velikih časih le skupnega, slovnega dela, da morajo odpasti za sedaj vsi lokalni separatizmi in strankarski pomisleki napram eni in drugi jugoslovanski struji, pridružuje se nakloško občinsko starišinstvo in ves tukajšnji narod v celnem obsegu deklaraciji Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917. — Čestitamo Jugoslovanskemu klubu, da se je tako srečno rešil Susteršiča in Jakliča! Vemo, da ni bilo mesta njima v krogu idealno, poštreno narodnih moči. Pšenica slovenskih Dežmanov ni dozorela na slovenskih tleh! Preporočaj slovenski narod ne bo nikdar zabil ubežnikov! Imena ubežnikov bodo sicer zapisana v prepovedi slovenskega naroda, ker to zgodovina zahteva, a sodba bo huda — sodba nad ubežniki! — Hočemo kot vedno zvesti Avstrijci in Slovani biti združeni v smislu deklaracije pod močnim habsburškim žezlom. — Hočemo biti gospodarji na svoji zemlji, prepojeni s krvjo naših dedov, naših očetov in sinov, želimo živeti v nilešenem soglasju s svojimi so-deželjani italijanske narodnosti, a zavračamo odločno njih nam dotedaj vsiljeno kulturo in nadvlado v Primorju! Nesebičnost, prečišča zvišena narodna ljubezen velikega Kreka, naj spremlja odlično našo jugoslovansko delegacijo v težkem boju za resnico in pravico. Ko bo vaše veliko delo izvršeno, blagoslovil vas bo narod! In tisti dan, Krek! Zbudi svojega sobrata Simona Gregorčiča! Pridita na slavo skupno gledat in poslušati slovenski narod, ki bo navdušeno vzklital: »Tu mi smo gospodarji in Bog in naš car! — Albin Strekelj l. r. župan; Ferdinand Mahorčič l. r. podžupan; Ivan Znidarčič l. r. starišina.

Vesti iz primorskih dežel.

Begunski zakon. Poslanska zbornica je sprejela novi begunski zakonski načrt, ako ga sprejme še gosposka zbornica, potem bodo dobile one nepremične osebe, ki so morale zapustiti svoja bivališča na oblastveni ukaz (evakuacija) in niso uživale na takratnem ali sedanjem vojnem ozemlju nikake državne begunske podpore, ali pa so izgubile vsled poznejše izločitve svojega bivališča iz ozemlja za nastanjenje beguncev državno begunsko podporo, ako znaša doba, v kateri niso uživale podpore, nad tri mesece, na podlagi utemeljene prošnje prehranjevalni znesek po 1 krono na dan do največ 500 kron za osebo naknadno.

Z goriških poštah uradov. Dne 12. decembra 1917 se zopet odprejo poštni priredi: Tržič, Červinjan in Ronki, za se-

daj samo za pisemsko pošto, vsehvi službeno in zasebno rekomandacijo. Pri poštah uradih: Gorica l. r. Gradež, Krmin, Sv. Lucija ob Soči, Kobarid, Medea in Kapriava se z označenim dnem razširi pisemskoposilni promet tudi na zasebno rekomandacijo.

Premestitev namestništev uradov iz Opatije v Trst. Sedaj se v Opatiji se nahajajo oddelki primorskega namestništva se na namestnikovo odredbo z dnem 1. januarja 1918 premešče zopet v Trst, tako da bo od tega časa dalje celotno primorsko namestništvo poslovalo zopet v Trstu.

Telefonski in brzojavni promet v Trstu. Tržaški namestnik je sporočil tržaški trgovsko - obrtniški zbornici, da je armadno poveljništvo odredilo, da se vzpostavi kar mogoče hitro telefonski in brzojavni promet v Trstu.

Smrt med begunci. Po daljšem trpljenju je umrla včeraj v Vrbljenah Milena Krševan, 26 let stara begunka z Gradišča v občini Renče. Za njo žalujejo mati Jožefa, sestra Angela in Jožefa in brata Edvarda in Ivan, ki se nahajata na bojni fronti. Pogreb je bil danes pri cerkvi tomišelske fare.

Pozor! Mizariji, tesarji in zidarji, ki so se priglasili pri Posredovalnici za goriške begunce, da bodo šli delat na goriško progo, naj se zglase prihodnji petek ali soboto (14. ali 15. decembra) ob 9. dopoldne pri gori omenjeni posredovalnici ter naj vsak prinese s seboj potne liste do Nabežine. Odhod iz Ljubljane v nedeljo, dne 16. decembra 1917 ob 6. uri 40 minut. Živila naj prinese vsak seboj za en dan. — Težakov se za enkrat ne rabi.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Miro Peterlin iz Kranja je bil odlikovan z bolgarskim vojaškim zaslužnim križcem. Odlikovanec je brzojavni mojster donavske flote in je to že četrto odlikovanje. Čestitamo!

— Nabori iselstnih. Z Dunaja poročajo, da se bodo takoj pričetkom prihodnjega leta razpisali nabori za one mladenčice, ki so rojeni leta 1900.

— Telefonski in brzojavni promet zopet odprt. Trgovsko ministrstvo je 7. decembra odredilo, da se iz ozemlja, v katerem je prepovedan prosti poštni in telefonski promet, izloči slovenska Štajerska in Koroška. Kranjska se izloči tudi glede prepovedi brzojavnega prometa. Primorje, Hrvatska in Slavonija iz ozemlja, kjer je bil dosedaj prepovedan prosti poštni promet. Trst dobi zopet, kakor Kranjska in Koroška, brzojav in telefon. Iz Ljubljane se to torej smelo zopet telegrafirati in telefonirati. Zaenkrat pa je odprtitev telefonskega prometa za Ljubljano jako problematična zadeva. Žice pri privatnih telefonskih aparatih so namreč porazane, ker je lokalni promet že od izbruha italijanske vojne sem popolnoma ustavljen. Obnovitev interurbanih telefonskih zvez postane za Ljubljano šele praktična, čim bo obnovljen tudi lokalni telefon. V tem oziru je policarna predvsem trgovska in obrtniška zbornica, da zastavi pri vladi ves svoj vpliv. Nekega pa se mora takoj izvesti, namreč, da se redakcija omogoči direktna telefonska zveza s progo Dunaj - Trst. To zahteva javni interes, zato pričakujemo, da se bo tej nujni potrebi takoj zadostilo. Izločitev iz ozemlja, kjer je prosti poštni promet prepovedan, pomenja pač predvsem odpravo pisemske cenzure.

— Izločitev slovenskih dežel iz ožjega vojnega ozemlja. Govori se, da bodo v najkrajšem času, najbrže s 15. decembrom, slovenske dežele izločene iz ožjega vojnega ozemlja.

— Pogreb pokojnega g. Josipa Murni, ka bo jutri, v četrtek, ob polu 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče pri Sv. Križu.

— Iskrane pozdrave iz novo pridobljenega ozemlja na južnem bojišču pošiljajo: Kadetni aspirant Matevž Rasthofer iz Krškega odlikovan s srebrno svetinjo I. razreda; Božidar Sukle, stotniški voznik; Josip Gartner, stot. čevljar; Sever Alojz, stot. krojač; Miha Bizovičar, stot. kuhar; Strah Henrik, stot. trobentač; Luka Hrižnik, stot. pastir. Vsi strelskega VI.

— Ljudskošolske vesti. Frančiška Božič je nameščena za suplentinjo v Smarjeti; provizorinji učiteljici Justini Kmet v Sturijah je poverjeno začasno vodstvo tamkajšnje šole; Ivana Cerar in Ana Košca sta nameščeni za suplentinji v Šiški.

— Odškodnina za elivno obleko vračajočim se invalidom in drugim za vojsko nesposobnim vojakom. Posl. dr. Pogačnik in tov. so vložili na domobranskega ministra sledečo interpelacijo: Invalidi in drugi za vojsko nesposobni vojaki se vračajo domov v vojaških oblekah. Njihove civilne obleke, katere so svoj čas prinesli s seboj k vojakom, večinoma ne določa, ker so se polgubile, pokvarile ali zložile v vojaških skladiščih, doma pa tudi redkokdaj določa se kaj svojega za obleči. Zgodilo se je, da je vojak, ki je služil zvesto domovi, ni nad 6 let, bil večkrat ranjen, ni kovan, pride domov kot invalid, nima kaj obleči. Domači mu tudi ne morejo pri tej ogorčeni dragotni perli in obleki pomagati. Rač je. Zaslužiti si ne more, edino vojaško obleko, katero je prinesel s seboj, zahteva erar nazaj. Dolžnost države je, da te reče tudi obleke, kakor se junakom spodobi. Pošpi, sani vsled tega vračajočim. Nj. Ekscelenco, ali je voljan tem revežem pomagati s tem, da vsakomur c. kr. domobranski erar prekripi zadostno perilo in obleko ali jih primerno odškoduje; v slučajni potrebi pa predloži čimprej tozadevni zakonski predlog državnemu zboru in posreduje tozadevno pri c. in kr. vojnem ministertvu glede skupne vojske.

— Ustavljen paketni promet s Trstom. Radi nakupljenja zavrtkov se od ponedeljka, 10. do včerajšnega petka, 14. decembra t. l. ustavi prejemanje zasebnih zavrtkov v Trst. Izvzeti so potrebni zavrtki (pošiljke za bojno opravilo na vojaška poveljstva in vojaške osebe ter pošiljke s zdravstvenimi predmeti), suhi zavrtki, zavrtki s kvasom (z drožmi) in denarne pošiljke.

— Pošiljke za vojne vjetnike. V času od 1. do 23. decembra 1917 se ne smejo sprejemati pošiljke s darili in poštni zavrtki, ki so vojne vjetnike in internirance.

— Poštni zavrtki, ki so bili poslani v Bolgarijo, so glasom zamenjali bolgarske

poštne uprave sedaj ne smejo našaj posiljati in tudi ne poslani za adreantom. Za dovoljenje, da se mu vrne poštni zavrtki, ki je bil poslan v Bolgarijo, se mora odposiljatelj obrniti na posebno dovoljenje na: »Direction de la provenance sociale a Sofia«.

— Dopelnice s slikami mest v Nemčiji. Obstoječa prepoved, da se ne smejo razpošiljati v inozemstvo razglednice s podobami mest v monarhiji, zaveznikih državah in v sovražnem ozemlju, ki je zasledeno po avstrijsko - ogrskih ali zaveznikih četah, se razveljavi glede prometa v Nemčiji. Ključni in dr. ki se uporabljajo za napravo takih razglednic, se pa tudi v bodoče ne smejo pošiljati v Nemčijo.

— Uvedba nakaznic za tobak. V petek se vrši v finančnem ministertvu posvetovanje o uvedbi posebnih nakaznic za tobak, cigarete in smotke. Nakaznice naj se uvedejo s 1. januarjem. Koliko se bo nanje dobilo in pod katerimi modalitetami, se bodo izdajale, pa še ni določeno.

— Uničevanje gozdov v bližnji okolici mesta se vrši zopet zlasti v tem času tako, da utegnejo biti posledice grozne. Kdor ima čas, pa seka, lomi in dela škodo ljudem, ki za svojo gozdno posest veliko žrtvujejo. Že lani smo opozarjali poklicano oblast na to uničevanje gozdov, letos moramo znova opozarjati in zahtevati, da se zabrani to pustošenje gozdov in nasačev, ki bo najbrže sedaj za Božič še naraslo. Pustite drevesa v miru in vvažujte korist gozda! Ako ne smemo mrtvim prizgati svet na grobovih, jih tudi ni treba natikati na drevesa, ki pomenijo le razdevanje gozgov. — x.

— Priključil se je bil v nedeljo popoldne v jezuitsko poslopje na Elizabetni cesti neki slepar v vojaški obleki in odprl superforjevo sobo. Avtomatični aparat pa je signaliziral vlom. Vlomilcu se je posrečilo zbežati pred zasledovalci.

— Pod naslovom »Zadušil se je« pri občani vest v včerajšnji številki se popravlja tako, da sta zakonska Brisko klub prepovedi stanovanja v sobi, kjer se ne more postaviti peč radi nevarnosti ognja za sene. Vsi redi zdravniške pomoči sta bila oba brez nevarnosti za življenje prepeljana v deželno bolnišnico, iz katere se je žena že vrnila povsem zdrava, mož pa jo bo mogoče zapustiti tekem dveh dni. Torej ni govora o smrti potom zadušnja.

Tragičen slučaj z vojaškega dopusta. Mizar Kregar iz St. Vida, ki je služil kot črnovojnik v Judentburgu, je dobil dopust in se vesel vračal domov. Viak ga je prijel v Vilmarje in pred seboj je gledal dragi mu St. Vid, kjer prebiva njegova žena s 6 otročiji. Kar ni mogel počakati, da se vlnk končno ustavi na postaji, tako ga je gnalo do dragih mu svojih, ali ko je skočil s stopnic, mu je spodrsnilo v sedanjih vlažnosti, ko že tako rado drči pod nogami, in z obema nogama je prišel pod kolesa vlaka. Reveda so pripeljali nezvestnega v neko rezervno bolnišnico v Ljubljano, kjer so mu amputirali obe nogi. Zgodilo se je to včeraj popoldne. Nesrečna žena je čakala moža na kolodvoru. S kakimi občutki se je vrnila k svojim otročjem, si je lahko misliti.

Kam gre trbovelski premog? Naše južne dežele so predvsem navezane na premog trbovelske rudniške družbe. Interesantno je, da je družba prvo tretjino nakopane premoga pošiljala dosedaj na Ogrsko v zameno za živila, o katerih pa se je dognalo, da nikakor niso prišla vsa v prilogo rudarjem. Sedaj je ministertvo za javna dela odredilo, da mora družba predvsem dati na razpolago premog za domače prebivalstvo in šele v drugi vrsti za Ogrsko.

Rekvizicije na Spodnjemštaterskem. Poslanec dr. Verstovšek in tovariši so vložili na ministra za ljudsko prehrano sledečo interpelacijo: Štajerski politični uradi so v času rekvizicije skoro v vseh slučajih dostavili občinam odloke s seznamom raznih žitnih vrst, v katerih množinah naj se oddajo. Predpisi zahtevane žita pa čisto ne soglašajo z navodili c. kr. prehranjevalnega urada. Tako je predvsem nepravilno postopanje, ki izrecno ne poudarja, da spadajo k družini tudi poljedelski delavci. Ko mislije, ki izvršujejo rekvizicije, se običajno niti ne ozirajo na navedbe gospodarjev o številu delavcev, ki jih morajo preživljati. Obenem se nikjer ne upošteva, da pripade pridelek ječmena pod ob hektarja vedno le gospodinjstvu. Ker je za producente pri tako skopo odmerjenih mlevnih produktih tako priznanje velike važnosti in ker kmet, je brez pomoči poljskim delom niso kos, si dovolijo podpisani vprašati Vašo ekscelenco: Je Vaša ekscelenca pripravljena dati političnim oblastim stroga navodila, da ostanejo poljedelcem za prehrano delavcev predpisane množine žita?

Zagrebski listi so povlašili naročnino s 1. januarjem za 1 K na mesec. Obzorje n. pr. bo stal letno 66 K. Hrvatska Rijeka 48 K. Hrvatska Država 54 K.

Železniški tovorni promet v Zagrebu ustavljen. Zagrebski glavni kolodvor je tako preobložen a tovarnimi pošiljavami, da je morala železniska uprava nadaljno pošiljanje blaga ustaviti. Na postaji se nahaja preko 800 neiztovorjenih vagonov, vsak dan prispe v Zagreb 150—200 novih vagonov blaga, raztovori pa se jih komaj 50—60.

Aprovizacija.

— Meso na rdeče izkaznice brez A. Stranke z rdečimi izkaznicami brez A prejmejo meso v četrtek dne 13. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: od pol 2. do 2. št. 1 do 200, od 2. do pol 3. št. 201 do 400, od pol 3. do 3. št. 401 do 600, od 3. do pol 4. št. 601 do 800, od pol 4. do št. 801 do konca. — Ena oseba dobi 1/4 kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebe 3/4 kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1 1/4 kg, več oseb 1 1/2 kg. Kilogram stane 2 kroni.

— Prodaja premoga na ružave izkaznice se prične v petek, dne 14. decembra 1917. Dnevni red se objavi jutri.

— Trgovcem se bodo nakazovala moka v petek dne 14. decembra ob 9. uri v mestni posvetovalnici.

— Rekvizicija krompirja na Ogrskem odpravljena. Budimpešta, 11. decembra. Armadno vrhovno poveljstvo je preklicalo rekvizicijo krompirja na Ogrskem. Od rekviziranih zalog bo pridržala vojaška uprava le 1250 vagonov, ostalo izroči zopet ogrski vladi. (Uboga

Kranjska je morala dati samo tekoni zadnje ofenzive 400 vagonov krompirja armadi!)

— Pogajanja za ogrsko pomoč v aprovizaciji. Ogrski minister za prehrano grof Hadik se je te dni nudil na Dunaju, kjer je konferiral o vprašanju prehrane za armado in o tem, koliko naj da Ogrska živil za civilno prebivalstvo v Avstriji. Kakor poroča minister Hadik, se glede drugega vprašanja pogajanja še vršijo. Nove pogodbe niso bile sklenjene. Pošiljanje živil iz Ogrske je bilo v zadnjem času ovirano vsled transportnih težko. Sedaj je pomožna akcija zopet v teku. Ogrska pa ne pošilja Avstriji več živil, nego je bilo svoječasnno določeno. — Kratka vsebina te precej zasukane ministrove izjave je pač ta, da se Ogrska upira priskočiti bežnemu avstrijskemu prebivalstvu izdanejši na pomoč. Madžarom bel kruh, Cislajtancem pa žaganje.

Razne stvari.

— Budimpešta brez kruha. Budimpešta, 11. decembra. Mesto je bilo danes brez kruha. Peki so sklenili, da ne bodo več pekli kruha, dokler oblasti ne zvišajo cen.

— Posebne zastave so dobili ogrski honvedski polki. Zastave so obrobline z madžarsko trobojnico in imajo na obeh straneh ogrski grb.

— Sneg na Ogrskem. Budimpešta, 8. decembra. Vseled neprestanega sneženega meteža, ki traja že od včeraj zvečer, trpi zdaj že občutno cel promet. Vozni promet počiva popolnoma.

— Svoj obrat je ustavila sedaj tudi plinarna v Solnogradu. V mestu manjka tudi popolnoma petroleja in sveč. Listi izhajajo le kot letaki, tiskani na ročnih tiskarskih strojih.

— Dijaške demonstracije na Dunaju. V soboto zvečer so priredila pacifistična nemška dijaška društva na Dunaju mirovno zborovanje, pri katerem je prišlo pred univerzo do velikih kravalov. Vsenemški dijaški so zabranili pacifistom vstop v avlo in so se z njimi dejansko spopadli.

— Veliko družbo železniških tatarov so zasledili na dunajskem vzhodnem kolodvoru baš v trenutku, ko so tavori plenili vagon poln cigaret in tobaka. Družbi pripadajo razni železničarji, načelovalci jim je zavrnil Hanich. Dosedaj je ugotovljeno, da so tavori iz vagonov pokradli živil in drugih potrebščin za več nego 100.000 K.

— Vihar v Severnem morju. Iz Berge na poročajo, da pripovedujejo tja dospeli mornarji o strašnem viharju, ki je divjal zadnje dni v Severnem morju. Zadnje soboto je odšlo iz Lervika-Bergen 12 parnikov, med njimi več skandinavskih. Medpotom jih je presenetil orkan. Par jih je prišlo v Bergen, o usodi ostalih pa ni ničesar znano. Skoro gotovo je, da so mnogi podlegli nevihti.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnišnici:

Dne 2. decembra: Alojzij Kodrič, pekov sin, 6 ur.

Dne 3. decembra: Marija Maček, delavčeva žena, 45 let. — Ivana Pajer, žena železn. ključarja, 44 let.

Dne 4. decembra: Janez Hafner, sin tovarniškega delavca, 28 ur.

Dne 5. decembra: Josip Drešek, kočar, 55 let.

Dne 7. decembra: Martin Šmajd, delavec, 56 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Proda se

... Dinamo stroj in oprema za žago. ... Naslov pove upravn. »Slov. Naroda« 4200

Trgovski pomočnik

mlajša moč več slovenskega in nemškega jezika 1800 st. Naslov pove uprav. »Slovenskega Naroda« 4204

Deček star 14 let šoli vstopiti tako kot vajenec v kake trgovine, npr. na deželo. Naslov pove uprav. »Slov. Naroda« 4202

Kupijo se po visokih cenah

— suhe kože lisic in kun. — Ponudbe naj se pošljejo pod šifro »Koža« na uprav. »Slovenskega Naroda« 4206

Mirna stalna stranka 1800

— stanovanje — 3 sobe tudi za poznejše. Ponudbe na uprav »Sl. Nar.« pod »Stalno 300/4205«

Išče se

— DEKLA — za gostilno na deželi, ki bi bila vajena vsega domačega in poljskega dela. Plača po dogovoru. Naslov se izve v upr. »Slov. Nar.«

Kupi se

večja hiša na dobrem prometnem prostoru, pripravna za trgovino ali vinotoč v Ljubljani ali v Zagrebu. Natančne ponudbe se naj pošljejo pod »I 40/4193« na uprav. »Slov. Naroda«

Išče se

KUHARICA ZA VOJAŠKO BOLNICO. Plača K 90.— mesečno, prosto stanovanje in hrana. Nastop takoj. Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda« 4165

Udenko

iz dobre poštene hiše, katere je dovršila ljudsko šolo z dobrim uspehom in katera ima veselje do trgovine, sprejme takoj in in pod ugodnimi pogoji velja trgovina v mestu na Gorenškem. Več se izve v uprav. »Slov. Naroda« pod »J. K. 5/4209«

Novo češko gosje perje!

1/2 kg belo netrgano I. vrste K 220

1/2 " " " II. " " 160

1/2 " " " III. " " 120

1/2 " sivo " I. " " 120

razpošilja 5 kg franco po povzetju

Irma Haldek, Smičov Klinsky ulica 1.

izpušča, grinto, srebrico in druge

kožne bolezni odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 350, dvojnat K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, škatlica K 250. Oboje se dobi proti vposlatvi zneska v lekarnarja M. Klein Paratol tvornici v Budimpešti, VII-24, Rózsa utca 21.

HRASTE

izpušča, grinto, srebrico in druge

kožne bolezni odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 350, dvojnat K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, škatlica K 250. Oboje se dobi proti vposlatvi zneska v lekarnarja M. Klein Paratol tvornici v Budimpešti, VII-24, Rózsa utca 21.

HRASTE

izpušča, grinto, srebrico in druge

kožne bolezni odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 350, dvojnat K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, škatlica K 250. Oboje se dobi proti vposlatvi zneska v lekarnarja M. Klein Paratol tvornici v Budimpešti, VII-24, Rózsa utca 21.

HRASTE

izpušča, grinto, srebrico in druge

kožne bolezni odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 350, dvojnat K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, škatlica K 250. Oboje se dobi proti vposlatvi zneska v lekarnarja M. Klein Paratol tvornici v Budimpešti, VII-24, Rózsa utca 21.

HRASTE

izpušča, grinto, srebrico in druge

kožne bolezni odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 350, dvojnat K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, škatlica K 250. Oboje se dobi proti vposlatvi zneska v lekarnarja M. Klein Paratol tvornici v Budimpešti, VII-24, Rózsa utca 21.

HRASTE

izpušča, grinto, srebrico in druge

kožne bolezni odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 350, dvojnat K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, škatlica K 250. Oboje se dobi proti vposlatvi zneska v lekarnarja M. Klein Paratol tvornici v Budimpešti, VII-24, Rózsa utca 21.

HRASTE

izpušča, grinto, srebrico in druge

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Društvo pogrebno obvestilo.

Ivan Šušteršič, izvošček, naznanja v svojem ter v imenu svojih otrok, kakor tu ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njegova nepoza na soproga, oziroma dobra mamica, stara mamica in tašča, gospa

Marija Šušteršič

v torek zvečer ob 8. uri, previdena s tolažili sv. vere, po kratki bolezni, v 63. letu svoje dobe mirno preminula.

Pogreb predrage ranjke bo v četrtek, dne 13. decembra 1917, ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Salendrova ul. št. 4 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se boje darovala v petek dne 14. decembra t. l. ob 9 uri popoldne v Križevniški cerkvi.

Bodi blagi duši prijazen spomin!

4213

V Ljubljani, dne 12. decembra 1917.

Elegantno meblirana soba
z električno lučjo in eventuelno kupačo na
odm. solidnemu gospodu. Obvestilo št.
4207.

Kupim vsake množine novih in starih
svilenih odrezkov
po 100.— kg. A. LAUBERGER Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje 38. 4203

Adrija

fotomanufaktura drogerija,

Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 5.

priloga velike zaloge

desinfekcijskih preparatov kakor:
Lysol, Lysoform, Kreolin, For-
malin, Formalinove pastilje,
karbolovo kislino, karbolovo apno
itd. itd.

Velika zaloga fotografskih
potrebščin in aparatov.

Kupi se vsake množine
kostanjevih kolov

od 120-220 m. dolžine v primerni de-
belini vsake tria. A. Šušnik, Ljub-
ljana, Zaleška cesta št. 21. 4128

Prazne vreče

vsake vrste, suhe gobe, kumina,
janež in druga semena kupuje
vedno in v vsaki množini, ter plačuje
po najvišjih dnevnih cenah
trgovska firma

J. Kušan, Kranj, Goronjsko

500 kron!

Vam plačam, ako mi uniče-
valec korenin **Wia Salzam**
ne odpravi v 3 dneh brez bo-
lečin Vaših kurjih oči,
bradavic, obličancev.

Cena lončku z tamstvenim pismom 2-75 K
3 lončki K 3-50, 6 lončkov K 8-50. Na
stotine zahvalnih pism in priznanj
Kemeny, — Kolice (Kassa) Postfach 1.
12341, Ogrsko. 3938

Srečna bodočnost!

Tehnični delovodja neke velike tvrdke,
vojaštine prost, inteligenčen, srednje
starosti, se želi seznaniti z gospodično
ali mlado vdovo, ki bi imela nekoliko
premoženja in veselje do samostoj-
nega podjetja. 4145

Natančne in resne ponudbe s sliko in
naslovom na uprav »Slov. Nar« pod
»Sreča 4145«. Tajnost zajamčena,
slika se vrne.

Vinski kamen

suhe gobe, kumina, med, vošek,
sveže in suhe sadje, smrekove
sterže, spleh vse dožetne in gozd-
ne pridelke, kakor tudi vinske
sode in vse vrste praznih vreč,
kupi vsake množine po najvišjih
cenah veletrgovin 2482

Anton Kolenc, Celje.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 10, 14, 18,
20 in 24 kron; lasne podloge
Krepp ali Python in lasne mre-
žice v vseh barvah; „NERIL“
barva za lasne in brado od Dr.
Drallera rjava, temnorjava ali
črna po 2 in 4 K itd., vse še so-
lidne, zanesljive blage priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojsko
službovanje je lokal odprt samo za
prodajo blaga in sicer vsaki dan samo
od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11
ure popoldne.

BUKOV GOZD

za izdelovanje drv, kakor tudi gotova drva se kupi po visoki ceni, na Kranjskem
ne daleč od železniške postaje. — Vzame se tudi večja njiva v našem v okolici
Ljubljane. — Ponudbe: Ljubljana Poštni predal št. 151. 3505

SOLALI
trgovina z cigaretnim papirjem družba z omejeno zavezo Saybusch Salicija
najboljše cigaretni papirji
Vred pravčasne oskrbe surovin zamoremo
točno, ceni in redno dobavljati.

Vojno posojilno zavarovanje

omogočuje vsakomur, da podpiše vojno posojilo z majhnimi denarnimi žrtvami, da vrhutega
skrbni za svojo udobnost v starosti in da skrbni za svoje v slučaju, da ga je doletela prežgodnja smrt.
Za **odplačilo vojnega posojila** se lahko voli doba **10 20 let**. — Zavarovano vojno
posojilo izplača se v slučaju doživljenjske pogojene dobe oziroma v slučaju prejšnje smrti.
Na primer: Oseba, ki je potom zavarovanja podpisala K 2000 vojnega posojila, katerega
si hoče pri četrtletnem vplačevanju po K 24-80 prilastiti v 15. letih umre, ko je plačala komaj
dva četrtletna obroka v skupnem znesku K 49-60. Kljub temu izplača se zaostalim ali v polici
določeni osebi takoj polno zavarovano vojno posojilo K 2000.—

Do K 5000.— ni potreba zdravniške preiskave in znaša zavarovalnina od K 1000.—

	letno	polletno	četrtletno	mesečno
za dobo 10 let.	77—	39-20	20—	6-80
• • 12 • •	63—	32-10	16-30	5-53
• • 15 • •	48—	24-40	12-40	4-25
• • 16 • •	44-50	22-70	11-50	3-90
• • 18 • •	39-50	20-10	10-25	3-50
• • 20 • •	35—	17-85	9-10	3-10

Vojna novarnost je brez plačila doklade v polnem obsegu v zavarovanju všteta. —
Odkup ali obremenitev police s posojilom vsakčas mogoč. — Kedor na primer zavarovanje skle-
sajeno za K 1000 na 12 let, za koje je plačal jedno letno premijo K 63— po jednom letu
opni ali s posojilom obremeniti dobi po sedanjem stanju v gotovini izplačanih K 59-46. — Pri
tem pa je bil skozi eno leto za slučaj smrti zavarovan.

Pojasnili daje in ponudbe sprejema

Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe
„Avstrijski Feniks“
Ljubljana, Sodna ulica.

Marija Mihelič roj. Svetina naznanja v svojem imenu
in svoje hčere **Marije** prežalostno vest, da je njen nenado-
mestljivi soprog oziroma predobri oče, gospod

Mihael Mihelič

ščetarski mojster in hišni posestnik

danes ob 6. uri zjutraj, previden s svetotajstvi za umira-
joče zaspal v Gospodu.

Pogreb blagega rajnika bo v petek, 14. t. m. ob 2. uri
popoldne iz hiše žalosti Florjanska ulica št. 32 na pokop-
ališče k Sv. Križu, kjer se položi k večnemu počitku.

Maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Venci se na željo pokojnika hvaležno odklanjajo.

V LJUBLJANI, dne 12. decembra 1917.

Mesto vsake druge objave.

4214

Zahvala.

Za obilne izkaze globokega sočutja ob smrti našega iskrenoljubljenega soproga, očeta,
brata, deda, tasta, strica in svaka, gospoda

Alojzija Burgerja

hotelirja, posestnika i. t. d.

izrekamo preč. duhovščini postojnske dekanije, — gosp. katehetu Andreju Ažmanu, — gosp.
nadzdravniku dr. Emilu Vašku in č. sestrām usmiljenkam postojnske bolnice za njihov trud
za časa blagopokojnikove bolezni našo najglobljejo zahvalo.

Zahvaljujemo se dalje gosp. c. kr. uradnikom, učiteljstvu in učencem postojnske me-
ščanske in ljudske šole, ki so spremili blagopokojnika na njegovi zadnji poti, gosp. pevcem
za njihove v srce segajoče žalostinke, cenjenim društvom in gosp. predsedniku sodavihke
zadruga Gašperju Boltežu.

Srečna hvala tudi vsem darovalcem vencev in cvetlic, vsem ki so spremili blagopokoj-
nika k večnemu počitku in vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin predragega
pokojnika. — Povrni Bog vsem stotero!

POSTOJNA, dne 11. grudnia 1917.

4211

Zalagači ostali.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 10.000.000 kron.

Rezervni fondi okroglo 1.500.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, (sedaj v Ljubljani) in Celju.

Vloge na knjižico in tekoči račun.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev. Financiranje obratnih dobav. Aprovizijski krediti.

Oficijelno subskripcijsko mesto za podpisovanje

VII. avstrijskega vojnega posojila.

Podpisovanje se vrši od 5. novembra do 3. decembra 1917.

Kostanjev, hrastov in bukov les

kupi vsako množino franko vagon

255

Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Milan S. P. Kelečević

Mimi Kelečević roj. Mandelj

poročena

4201

Šmartno-Litija

10. decembra 1917

Rojanska Gradiška

Naznanilo.

Občinski svet deželne stolnega mesta Ljubljane je upoštevajoč zelo zvišane cene za premog in vse druge potrebščine pri obratovanju v javni seji dne 4. decembra 1917 plinu in koksu iz mestne plinarne od 1. januarja 1918 naprej določil sledeče cene:

- Plin za razsvetljavo vsak kubični meter po 40 vinarjev;
- plin za kurjavo in kuho, vsak kubični meter po 30 vinarjev;
- koks, vsakih 100 kg po 9 kron 20 vinarjev.

Cene koksu veljajo v plinarni na licu mesta. Dostavljanje na dom ali na kolodvor se bode zaračunavalo posebej kakor doslej.

V LJUBLJANI, dne 11. decembra 1917.

4198

MESTNA PLINARNA.

Vojna čevljarna

v Ljubljani, Sodna ulica št. 1
(na vogalu Dunajske ceste)

kot vzorna delavnica za

popravila z nadomestili

je prišla delovati in sprejema v delo vsakovrstna popravila. Podplati iz kombiniranega usnja ali pregibljivega lesa. Pete usnjate ali z nadomestki. Izvršujejo se popravila tudi iz blaga, ki ga stranke prinesejo same.

Preostanki se vzamejo v račun ali pa vrnejo.

Stare rabljene in obnošene obutve sprejema vojna čevljarna v račun pri popravilih ali jih tudi odkupi.

Cene so zmerne in razvidne iz razglaš v sprejemalnici. Točno in strogo urejen promet.

Obutve se sprejemajo ob delavnih dneh samo od 8.—9. ure zjutraj, vračajo se samo od 9.—10. ure zjutraj.

Nekaj čevljarških pomočnikov sprejme vojna čevljarna v delo. Zglašijo naj se pismeno ali ustmeno v pisarni Zavoda za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22. Prednost imajo taki, ki so vsled pomanjkanja izgubili delo. Sprejmejo se tudi čevljarstva izučeni invalidi.

Opomba. Vojno čevljarno je ustanovil Zavod za pospeševanje obrti vsled poziva srednjih oblasti in ima namen brez dobičkarije skrbeti za ohranjanje in vzdrževanje obutve, da se tako po možnosti odpmore pomanjkanju usnja.

4172

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino
trrdka „Ljubljanska industrija
prebkevih zamaškov JELAČIN &
Co, Ljubljana. 2278

Jabolka

suhe gobe, suho sadje
vseh vrst, sode od vina,
sadjevea in žganja, sto-
klenice in zamaške

kupi vsako množino in prosi
ponudbe 4167

A. Oset, p. Guštanj Koroško.

NA IZBIR pošilja tudi na deželo:

Kasne

2652

BLUZE

plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, pe-
rilo, modne pred-
mete, sportne kio-
bake in stoznike. Zelo solidna trrdka:
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Fine

otroške oblekce

in krstne oprave. u

Nadomestilno

toaletno milo

parfimirano

v elegantnih kartonih

fino opremljeno

ducent 14-40 kron.

Trgovci večji popust!

Dobiva se pri trrdki

Milan Hočevlar

Ljubljana

sv. Petra cesta 28.

Modistka Pavla Novak

Križevniška ulica 9, I. nadstropje

se priporoča cenjenim damam za vsa v njeno stroko
spadajoča dela. Sprejema tudi stare klobuke v prebar-
vanje in prekrojenje.

3947

Cene nizke!

Postrežba točna!

J. WANER, krznar, Sv. Petra cesta 19.

Kupujem kože vseh vrst divjačin, lisice, kune itd.
po najvišjih dnevnih cenah.

! Vse vojaške predmete !

Za preprodajalce

priporočam po znano nizkih cenah svojo zalogo

Zvezd vseh vrst
port
portapejev
med. obvez
redov
sabelj
bajonetov
mečev
kupi
pasov
čepic
rekavic
ovojskih gamaš
usnjenih gamaš
vojaškega sukna

egal. sukna
gumbov vseh vrst
in pritlikin
izgotovlj. uniform
dežnih plaščev
kožuhastih vreč
kožuhov vseh vrst
čepic
odznakov
rož za čepice
ovratnikov
vseh toaletnih in
galanterijskih pred-
metov

glavnikov,
krič
mila
zobne paste
brilantne
pudra
instrumentov za
nohte
parfumov
ogledal
brivskih aparatov,
potnih necesairejev
ročnih kovčkov
velikih in malih

Splošni zavod za uniformiranje

Rudolf Bodenmüller

Ljubljana, Stari trg 8.

Podpisujte VII. avstrijsko vojno posojilo !

I. 5½% amortizacijsko državno posojilo po 92—

odštevši enomesečno obrestno bonifikacijo, torej po 91.54;

II. 5½% dne 1. avgusta 1926 povračljivi državnozakladni listi po 94—

Prijava sprejema po originalnih pogojih

oficijelno subskripcijsko mesto **Kranjska deželna banka v Ljubljani.**